

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 7 po południu z wyjątkiem dni poświęconych.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 10 hal., poza 16 hal. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Czarnieckiego 1. 10. — Ekspedycja miejscowa i zamiejscowa ul. Czarnieckiego 12. — Listy należy frankować.

Reklamacye etwarte wolne od opłaty.
Telefon Redakcyi Nr. 510.

PRENUMERATA

samiejscowa:		miejscowa:	
rocznie . . . . . 38 K	ówierórocznie K 9— h.	rocznie . . . . . 28 K	ówierórocznie . 7— K
półrocznie . . . . 18 K	miesięcznie K 3— h.	półrocznie . . . . 14 K	miesięcznie . . . 240 K

W Niemczech 3 K 20 h miesięcznie. We wszystkich innych państwach 4 K 80 h, miesięcznie.

„Przewodnik szukawy i literacki”, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują całokształt abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia, ówieróroczni i miesięczni za dopłatą: pierwsi 1 K 80 h., drudzy 60 h. „Przewodnik” prenumerowany osobno kosztuje 8 K.

Ceny ogłoszeń: Wiersz pełnowy lub jego miejsce 25 hal.

Tabelaryczne i liczbowe po 30 hal., nadsyłane po 60 hal., za wiersz lub jego miejsce tabelarycznej.

Ogłoszenia liczbowa, tabelaryczne i statystyczne towarzystw akcyjnych i ubezpieczeniowych, po 30 hal., za wiersz tabelaryczny lub jego miejsce.

Ogłoszenia osób i zakładów prywatnych przyjmują Administracya „Gazety Lwowskiej”.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył najmiłosiwiej wydać następujący Najwyższy Rozkaz do armii i floty:

Rozkaz do armii i floty.

Ufny w zawsze wypróbowaną dyscyplinę i w ciężkim czasie wojennym świetnie ujawnionego ducha Mojej walecznej siły zbrojnej, postanawiam znieść karę „słupka”.

Baden, dnia 2 marca 1917.

Karol w. r.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 24 lutego b. r. nadać najmiłosiwiej: krzyż wojenny za zasługi cywilne II. klasy: nauczycielowi religii w prywatnym gimnazjum realnem w Borszczowie ks. Julianowi Knoppowi; złoty krzyż zasługi z koroną: zastępczej kierowniczce liceum żeńskiego im. Słowackiego we Lwowie dr. Gizeli Gebertowej; zastępczej kierowniczce prywatnego gimnazjum żeńskiego Kongregacyi św. Rodziny z Nazaretu we Lwowie Nazarenie Kleniewskiej.

P. Minister handlu zamianował kontrolora pocztowego, Tadeusza Kossowskiego we Lwowie, starszym kontrolorem pocztowym w Drohobyczu, kontrolora pocztowego Michała Staszkiwicza w Przemyślu, starszym kontrolorem pocztowym w Kołomyi, kontrolorów pocztowych Michała Mesusego Ignacego Bołobońskiego i Adolfa Rosenbuscha we Lwowie, starszymi kontrolorami pocztowymi we Lwowie, a kontrolora pocztowego i kierownika etapowego urzędu pocztowego w Lublinie Józefa Siessa, starszym kontrolorem pocztowym w Nowym Sączu.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, 7 marca 1917.

Sytuacya wojenna.

Gdy Anglicy w przestworzu potoku Ancre, bez żadnych oczywistych przeszkód, w dalszym ciągu obsadzali dnia 4 b. m. opuszczone przez Niemców stanowiska, tym razem na wschód od Gommecourt, — na północy od Somme rozgorzało większych rozmiarów starcie. Anglicy, po silnym ogniu działowym na wschód od Bouchavesnes, na południe od lasu St. Pierre - Vaast, zaatakowali pozycje niemieckie. Kawał okopów przy drodze Bouchavesnes-Moislaidr pozostał w ich ręku; we wszystkich innych miejscach nieprzyjaciel został słomotnie odparty.

Ale ów drobny sukces Anglików skompensowany został przez Niemców z naddatkiem pod Verdun. Tu Francuzom wydarto pozycję w lesie Caucières szerokości 1500 m., a nadto ważny teren na wschodnio-południowym skraju lasu Posses. Oba te miejsca znajdują się w odległości mniej więcej 2 1/2 klm. na północ od wsi Douaumont. Wtargnęli tam byli Francuzi podczas ostatniej swej ofensywy, która rozpoczęła 15 grudnia 1916 trwała przez dni kilka. Częściowo zatem odzyskali Niemcy swój dawny teren. Pokazna liczba jeńców (ponad 500) i zdobycy wojennej (16 karabinów maszynowych, 25 karabinów szybkostrzelnych), dostatecznie charakteryzuje rozmiary tego sukcesu.

Czynność bojowa na froncie zachodnim przedstawia od szeregu tygodni osobliwy obraz. Od czasu swej imprezy grudniowej r. 1916 pod Verdun i zacieklejszych kontrataków przeciwko zabranym im z końcem stycznia 1917 pozycjom na wyzniesiu 304 (na zachód od Mozy), zachowywali się Francuzi — wyjawszys drobne utarczki wywiadowcze — zupełnie bierne. Wśród tego Niemcy, spokojnie odpierali Anglików, od czasu do czasu zadając im nawzajem uderzenia. Ze zdumiewającym uporem urządził nieprzyjaciel ataki na całej linii od Armentières po Somme, to tu, to ówdzie, zawsze jednak po dokładnem przygotowaniu artyleryjskiem i przy użyciu sił znacznych, dochodzących niekiedy do rozmiarów kilku dywizyj. Wygląda to tak, jakby stosowano znowu Joffre'a taktykę zużycia.

Niewiadomo wszakże, po czyjej stronie zwyciężenie będzie większe — u atakowanych, czy atakujących. Najlepszą na to odpowiedź daje opuszczenie rozstrzelanych stanowisk niemieckich nad potokiem Ancre. Przy obsadzeniu ich Anglicy dzięki świetnej taktyce niemieckiej ponieśli znaczne straty.

Walki teraźniejsze na froncie zachodnim wskazują, że Francuzi oszczędzać pragną materiał ludzki, ponieważ oszczędzać go muszą, Anglicy natomiast pragną przy pomocy swej przewagi liczebnej osiągnąć jak największe korzyści, urządzając coraz to nowe lokalne ataki. Spodziewają się oni widocznie, że kropla w kropli wydrąży kiedyś kamień. U Niemców natomiast przebiega spokój i stanowczość. Od celowego wyczekiwania nie odwołują ich żadne szermierskie sztuczki nieprzyjaciela.

To, co obecnie dzieje się, to tylko przygrywka; dopiero, gdy walka rozpęta się na dobre, dopiero wówczas okaże się, po czyjej stronie prawdziwa siła.

Na tyrolskim froncie wschodnim pomiędzy doliną Pellegrino a górnym biegiem rzeki Avisio wznoszą się olbrzymie górskie Marmolaty wysokości (3360 n. p. m.), Cima di Costabella (2738 m.) i Pta. Vallacia (2632 m.). Te potężne zwały zamykają drogę z jednej strony do Eggentalu, z drugiej do doliny Fleim. Onegdaj skierowali Włosi zamach przeciwko stanowiskom austro-węgierskim na Cima di Costabella i udało się im wśród zmienianych walk zająć jedną z pozycji wysuniętych naprzód. Ale walki jeszcze nie ukończone, a od zajęcia punktów wysuniętych do zajęcia głównych stanowisk daleka jeszcze droga. Teren zresztą górski zawiera tyle znakomitych punktów obronnych, że dalsze posuwanie się Włochów doliną Avisio lub Pellegrino byłoby dla nich połączone z ogromnymi niebezpieczeństwami i okupione być musiałoby kosztem nazbyt wielkich ofiar.

Na froncie Pobrzeża ostrzeliwali Włosi onegdaj gwałtownie Costanjevicię (na wyzniesiu Krauu), pod Dolje, o 2 klm., na północny zachód od Tolmein, patrole austro-węgierskie wdarły się śmiałym napadem w okopy nieprzyjacielskie i zabrawszy jeńców, jakoteż materiał wojenny, powrócili nienagabywane na swe stanowiska.

Podane poniżej biuletyny uzupełniają obraz obecnej sytuacji:

Austro-węgierski biuletyn wojenny.

(Podany już we wczorajszym numerze w części nakładu.)

Wiedeń, 6 marca. Urzędowo ogłaszają dnia 6 marca:

(Wschodnia widownia wojny).

Na Bukowinie natarcia Rossyan były bezskuteczne. Na południe od Brzeżan odparto nocny napad Rossyan.

(Z włoskiego teatru wojny).

Silne opady na ogół uniemożliwiały czynność bojową, przerwały też walki na północ od doliny San Pelegino.

W nocy znowu rozpoczął się ogień minowy przeciw naszym stanowiskom na Costa Bella. Próby ataku Włochów zatrzymał silny ogień zamykający dostęp. Atak nieprzyjacielski na Col Bricon odparto granatami ręcznymi. Dziś rano nieprzyjaciel przed Monte Sief dokonał rozsadzenia terenu na większą skalę, ale stanowiska nasze pozostały niewzruszone.

(Z południowo-wschodniego teatru wojny).

Niema nic do ogłoszenia.

Zastępca szefa sztabu gen.
v. Hoefler gen-por.

Niemiecki biuletyn wojenny.

(Podany już we wczorajszym numerze w części nakładu.)

Berlin, 6 marca. *Biuro Wolffa* ogłasza: Wielka kwatera główna dnia 6 marca:

(Ze wschodniego teatru wojny).

Front ks. Leopolda Bawarskiego: Nocny atak Rossyan na nasze stanowisko na południe od Brzeżan spełził na niczem.

Front Arcyksięcia Józefa: Na wschodnich stokach gór Kelemen w południowej części Karpat Lesistych odparto kilka kompanij rosyjskich, które po silnym ogniu zaatakowały nasze stanowiska.

Front macedoński: Między jeziorami Ochrida a Prespa zaskoczono i wzięto do niewoli straż francuską.

(Z zachodniego teatru wojny).

Na prawym brzegu Sommy pod wieczór walka działowa stała się gwałtowniejszą. Po ogniu niestającym Anglicy pono-

14)

St. Graybner.

DWOISTE OCZY.

(Ciąg dalszy).

Nie dziwna więc, że w tej chwili, przetrzymując artykuł wstępny dziennika, wiedziony instyngtem — muszę otworzyć wyznaczone — oddane go tej dziewczynie serca, spoglądałem od czasu do czasu ku alei kasztanowej, którą ona dawniej podążała za mną pod jawor.

Dawniej, to znaczy przed przybyciem Zygmunta...

Pomny na ów § X kodeksu, daleki od uczucia zazdrości, jednak... jednak raz po raz odwracałem głowę.

Aż — zamiast Heli, w alei pojawił się Zygmunt.

Szedł szybko, a dojrawszy mnie, nerwowo skręcił pod jawor.

— Wuj, wuj! — prawie że jęknął stając nademną.

— Siadaj chłopcze — rzekłem, nie wiele sobie robiąc z jego okrzyku. — Co się stało?

A on mówił:

— Nie mogłem, niepewnością trawiony nie mogłem dłużej zlekać i przed chwilą, oświadczyłem się Heli.

— O!... A cóż ona?

— Odmówiła, odmówiła stanowczo.

To rzekłszy padł na ławkę i ujął głowę w obie dłonie.

Ze względu na niego byłbym był wolał w tym gęście dopatrywać się teatralnego efektu; ale to było cierpienie, głęboki ból serca, ból obcy temu, kto nie zaznał uczucia miłości.

— Czyż nie byłeś na to przygotowany? — wtrąciłem po chwili.

— Prawda, wuj mnie ostrzegał, właściwie przez usta wuja ona ostrzegała sama, to też ni śladu żalu do niej mieć nie mogę; zło leży w tem, że zbyt sobie ufając, mało do tych przestróg przywiązywałem wagi, a potem, co gorsze, mimo jej pozorną obojętność w zachowaniu się ze mną, nabierałem z dnia na dzień coraz więcej przekonania, że i ja obojętny dla niej nie jestem. Wuj pojmuje, że wobec tego mogłem liczyć na zachowanie się jej postanowienia, jakiegokolwiek miałyby po temu powody.

To, co w tej chwili słyszałem, nie mogło dziwić mnie, którego Hela uprzedziła, że w danym razie siłą woli oprze się miłości. Jeżeli Zygmunt nie mylił się w swoich przy-

puszczeniach, to z tego wynika, że ja niedoceniałem tej siły. Teraz widzę, że wszelka nadzieja dla niego stracona!

— I co zamierzasz? — pytałem.

— Nie wiem, nie mogę zebrać myśli...

O, czemużem ztąd nie wyjechał, kiedy mi to rozum doradzał! I dziś innego środka nie widzę. Potargać do reszty co się spletało, uciec jak najdalej, to jedno co mogę uczynić.

— Zepewne — rzekłem — odległość wprawdzie powoli, ale gruntownie taką ranę leczy.

— Powoli!... Cierpieć powoli! Czyż nóż chirurga nie lepszy?

— To znaczy?

— Nie, nie! — i Zygmunt wstał żywo — na taką ostateczność za wcześniej, Hela mnie kocha i musi te jakieś dziwne skrupuły przełamać!

— Oczemże ona usprawiedliwiła swoją odmowę?

— Nigdy za mąż nie pójdę — to wszystko, co z ust jej słyszałem. Zanim zdążyłem zapytać: dla czego? już jej nie było w sali.

— Na czem opierasz tę pewność, że Hela jest ci wzajemna?

— Nigdy nie powiedziała mi tego, ale czyż mężczyzna potrzebuje słów kochającej kobiety, ażeby jej serce przeniknąć?

— Więc myślisz jeszcze nalegać?

— Jeżeli nie mam siły wyrzec się jej, to cóż mi innego zostaje?

— Bywają położenia, w których każda rada mogłaby się okazać chybioną, to też ja nie nie radzę, zwracam tylko twoją uwagę, że skoro Hela kochając cię, jak twierdzisz, mimo to jednak opiera się przy swoim stanowczo, to w tem leży dowód, że owa przeszkoda, tamująca tej dziewczynie drogę do spokoju, czy szczęścia, nie jest do usunięcia. I z tem liczyć się musisz.

— Gdybym chociaż znał tę przeszkodę, może byłoby mi łatwiej pogodzić się z koniecznością... No, a matka, ona przecież cośby o tem wiedzieć powinna? Zdaje mi się, że jest dla mnie przychylna. Jak wuj sądzi, czyby nie próbować tej drogi?

— O ile sam zauważyłem i o ile wiem od Heli, to stosunek tych dwóch kobiet do siebie różni się z wielu względów od zwykłego stosunku matki do córki i odwrotnie. Nie pójdę podobno za daleko, podejrzewając tam zupełny brak wzajemnej szczerości, bez której niema wogóle zwierzeń, a zwłaszcza zwierzeń drażliwych. Pomijam, z kądem się wyrodziła taka anomalność, co zresztą jest obojętne, wnoszę tylko, że wobec niej o wpływie matki na córkę nie może być mowy.

(Ciąg dalszy nastąpi).

wnie ruszyli do staku na wschód od Boucharvesnes. Atak odparto, a drugi atak udaremniono naszym ogniem niszczącym.

W innych odcinkach frontu przy śnieżycy przeważnie panowała mała czynność ogólna. Wywiadowcy, którzy stwierdzili bieg stanowisk francuskich pod lasem Caurieres naprzeciw linii, któreśmy tam zdobyli, przywiedli jeszcze 15 jeńców.

Pierwszy generalny kwaterymistrz:
Ludendorff.

WOJNA.

Ameryka przed decyzją

Adres inauguracyjny prezydenta Wilsona opiewa:

Wojna od samego początku wycisnęła piętno na naszym duchu, na naszym przemyśle, działaniu i pracach. Było niemożliwym pozostać obojętnym i zająć niezależne od niej stanowisko. Skupiliśmy się mimo, że dzieliły nas różnice zapatrywań. Na morzu wyrządzono nam wielkie bezprawie. Nie pragnęliśmy odpowiedzieć bezprawiem i obrażać choć niektóre z rządzących nam bezprawców były nieznosne.

Byliśmy zawsze tego świadomi, że nie pragniemy niczego dla nas samych, czego nie byłibyśmy gotowi domagać się dla całej ludzkości, mianowicie sprawiedliwego postępowania (fair dealing), sprawiedliwości, swobody życia, ochrony przed zorganizowanym bezprawiem. Ożywieni takim duchem i myślami wzmacnialiśmy coraz bardziej nasze przekonanie, że zadaniem naszym musi być praca nad utrzymaniem i wzmocnieniem pokoju. Musieliśmy się uzbroić, aby móc poprzecić siłą nasze pretensje na polu pewnego minimum praw i swobody działania.

Stoimy silnie, pozostając w zbrojnej neutralności, gdy w żaden inny sposób nie moglibyśmy dać wyrazu temu, przyczem obostajemy, a czego wyrzec się nie możemy. Jest też rzecz możliwa, że okoliczności zniewolą nas do czynnej obrony naszych praw i do nie bezpośredniego udziału w wielkiej wojnie, jednak nie zmienią naszych pojęć i naszych celów. Nie pragniemy zdobyć, ani korzyści ani też niczego, co można zyskać tylko kosztem innego narodu. Nie jesteśmy już prowincjonalistami. Tragiczne wydarzenia tych miesięcy walk na śmierć i życie uczyniły z nas obywateli świata. Niema dla nas drogi wstecz.

Idzie o los nasz jako narodu.

Oto czego będziemy żądali:

aby wszystkie narody miały równy interes w pokoju światowym;

aby wolne ludy otrzymały polityczną stałość i były za nią w równej mierze odpowiedzialne, aby najgłówniejszą podstawą pokoju była prawdziwa równość wszystkich narodów we wszelkiej dziedzinie prawnej, gdyż pokoju nie można oprzeć o pozorną

równowagę prawną;

aby rządy wszelką słuszną władzę (just power) czerpały ze zgody rządzonych;

aby na morzach były równe prawa i równa wolność dla wszystkich narodów, wedle norm wzajemnej umowy;

aby zbrojenia narodów były ograniczone do miary utrzymania wewnętrznej porządku i bezpieczeństwa domowego i

aby było obowiązkiem każdego narodu dbać o energiczne i skuteczne stłumienie wszelkiej próby wspomaganie rewolucyj w innych krajach i zapobieganie takim próbom.

Przy tych zasadach musimy się zgodnie opowiedzieć. Ta jedność zapali w nas płomień, w którego żarze, oczyszczeni z partyjności i niezgody, zjednoczymy się w zrozumieniu naszych obowiązków i postanowieniu wypełniania ich.

Cheśmy w obliczu wszystkich ludzi poświęcić się temu wielkiemu zadaniu, do którego teraz przystąpić musimy.

Biurowi Reutera rozesłało następujące Orędzie Wilsona do kraju: Przy zamknięciu ostatniej 64 sesji Kongresu wyznika sytuacja, której nie sposób porównać z jakąkolwiek w dziejach naszego kraju, która nie ma też równej w historii narodów nowożytnych, a jest to sytuacja bezpośrednio przed przesileniem mieszającym w sobie daleko sięgające możliwości niebezpieczeństwa narodowego. Kongres nie mógł bronić kraju i strzedz zasadniczych praw obywateli. Na 531 członków obu Izb przeszło 500 było gotowych i chętnych do dzieła. W Izbie reprezentantów działała przeważająca większość, ale Senat nie mógł działać, ponieważ mała grupa 11 senatorów postanowiła, że nie ma on działać. Senat nie rozporządza wcale sposobami ograniczenia dyskusji i zapobieżenia manewrom opóźniającym.

Jeden człowiek wytrzymał fizycznie może stanąć na drodze pracom. Wynikiem tego w teraźniejszym przypadku jest zupełne sparaliżowanie ustawodawstwa i władzy wykonawczej rządu. Niezdolność Senatu do działania uniemożliwiła jeden z najkonieczniejszych ustawodawczych aktów.

Wspomniawszy o niemożności wydania skutkiem tego pewnych zarządzeń, wywodzi prezydent dalej:

Zwołując 65 nadzwyczajną sesję Kongresu nie usunął bym tej trudności. Sparaliżowanie Kongresu trwałoby dalej. Całkiem jasne i konkretne są wola i chęć działania Kongresu tylko Senat nie może działać. Większość Senatu jest bezsilna. Tylko konkretne i zdecydowane działanie może uchronić naród od wojny, albo ataku. Naturalnie zagranicą powstanie wrażenie, że tak nie jest i że inne narody mogą czynić co chcą, bez obawy, aby nasz rząd mógł cokolwiek uczynić. Tego wytłumaczyć nie możemy. Senat jest ciałem ustawodawczym, które nie może działać, choć większość jest gotowa do działania. Mała grupa uczyniła rząd Stanów Zjednoczonych bezsilnym, wystawiła go na wzgardę. Na to jest tylko jeden środek, zmiana Senatu, aby mógł działać.

Prezydent wyraża przekonanie, że Senat znajdzie sposoby, aby umożliwić sobie działanie i ustrzedz kraj przed katastrofą.

Oprócz tego dał prezydent upoważnienie do ogłoszenia, że położenie stało się jeszcze poważniejszym przez to, iż odkryto, że prezydent wprawdzie na podstawie ogólnych upoważnień konstytucyjnych może wiele uczynić w kierunku, w którym go Kongres upoważnił, że jednak istnieją pewne dawne nie odwołane postanowienia, tworzące praktyczną przeszkodę nie do pokonania, obracające w niwecz upoważnienia.

(Wspomniana dawna ustawa przyjęta została w r. 1819 dla uregulowania oporu okrętów handlowych amerykańskich wobec okrętów zajmujących je. Wyklucza ona opór wobec „państwowego uzbrojonego okrętu“, należącego do narodu żyjącego w przyjaźni ze Stanami Zjednoczonymi. Niemcy nie znajdują się na stopie wojennej ze Stanami Zjednoczonymi, a łódzie podwodne są „państwowym okrętem uzbrojonym“ Niemiec).

Vossische Ztg. donosi: Oprócz uzbrojenia amerykańskich okrętów handlowych rząd amerykański zamierza wzduż ruty w strefie zagrożonej, którą jeżdżą okręty amerykańskie, organizować patrole. Ma być na to użyta wielka flota niszczycieli oraz okrętów specjalnie przeznaczonych do zwalczania łodzi podwodnych.

Senat zwołany został na dzisiaj godziną 9^{1/2} przed południem. Na porządku dziennym znajduje się włączenie nowego punktu do regulaminu, który pozwala na zamknięcie dyskusji.

Następstwa zastrzeżonej walki łodziami podwodnymi.

Dyrektor arsenału w Cherbourgu podaje oficjalnie do wiadomości w jednym z dzienników paryskich, że od chwili zastrzeżonej wojny łodziami podwodnymi tylko cztery parowce, wiozące materiał wojenny zawinęły do portów francuskich; w drodze przez morze do Francji nie znajduje się na razie ani jeden parowiec.

Dzienniki amsterdamskie donoszą, że parowiec „Copenhaga“ (2570 tonn) jadący z Londynu do Rotterdamu zatonął prawdopodobnie ugodzony torpedą.

Do *Nieuwe Rotterdamse Courant* telegrafują z Batawii: Parowiec angielski „Perseus“ (6.728 tonn) zatonął.

Niemcy a Chiny.

Dzienniki angielskie ogłaszają następujący telegram z Nowego Jorku: Według depeszy z Pekinu, gabinet jednomyślnie oświadczył się za zerwaniem stosunków z Niemcami. Prezydent republiki nie zaaprobował tej uchwały. Według konstytucji przysługuje prezydentowi wyłączna decyzja w tej mierze. Prezydent ministrów ustąpił, a inni ministrowie prawdopodobnie ustąpią to samo.

Według depesz *Biura Reutera* z Pekinu, ustąpienie prezydenta ministrów spowodowane zostało scysłą z prezydentem republiki. Dymisyja będzie prawdopodobnie przyjęta. W stanowisku Chin względem Niemiec nie zajdzie żadna zmiana.

Biuro Wolffa zauważa: Podajemy tę wiadomość z całym zastrzeżeniem, ponieważ o przedmiocie poruszonym w tej depeszy, ani urząd spraw zagranicznych, ani tutejsze poselstwo chińskie nie mają wcale wiadomości.

Opinia Petersb. Agencji telegraficznej o konferencji sojuszników.

Konferencja sojuszników, która niedawno ukończyła swe prace w Petersburgu, ponownie dowiodła coraz to ściślejszej zgodności w łonie koalicji, okazała, że sojusznicy są niezachwianie wierni sprawie, która ich łączy. Konferencja znalazła praktyczne sposoby na zacieśnienie coraz większe współpracy wojskowej, politycznej, przemysłowej, gospodarczej i finansowej, pracowała nad skutecznym ulepszeniem i utwierdzeniem jednolitości kierownictwa wojny drogą utworzenia osobnego na to organu. Konferencja szukała środków na to, by jak najzupełniej wyzyskać całą siłę sojuszników przez coraz ściślejsze zjednoczenie wszelkich ich środków materialnych. W ten sposób przyczyni się ona z powodzeniem do utworzenia na wszystkich frontach jak najlepszych warunków do walki przez odcięcie nieprzyjaciela i do przyspieszenia nadejścia chwili zwycięstwa.

Burza w rosyjskiej Dumie.

Prasa rosyjska donosi, że drugie posiedzenie Dumy było nadzwyczaj burzliwe. Przywódca kadetów Miluków bardzo ostro zaatakował rząd, rzekł, że za Dumą stoi cały naród rosyjski, za rządem zaś tylko klika biurokratyczna. Położenie wewnętrzne jest bardziej rozpaczliwe, niż było kiedykolwiek. Duma nie żyje sobie zawarcia pokoju z rządem, lecz chce przewyciężyć jego opór. Naród sam powinien objąć kierownictwo, inaczey niema sposobu wyjścia.

Przywódca grupy pracy Kereński oświadczył, że nastąpi teraz najkrzyźniejsza chwila wojny; co do jej wyniku ma on zapatrywanie bardzo pesymistyczne. Głupia jest rzeczą mówić o zdobyciu Konstantynopola i przeistoczeniu mapy Europy, skoro rząd nie potrafi nawet obronić własnego kraju. Trzeba zmienić cały system rządów. Rząd wyniszczył całe życie gospodarcze Rosyi. Trzeba eżymami przygotować zakończenie tej krwawej wojny.

Nastroje włoskie.

Dzienniki włoskie widzą w ustąpieniu bar. Conrada Hoetzendorfa ze stanowiska szefa sztabu generalnego zapowiedź objęcia przezeń naczelnej komendy przeciw Włochom.

Dziennik urzędowy ogłasza, że od kilku dni nastąpiła przerwa w ruchu na pewnych liniach kolejowych rzekomo z powodu usunięcia się ziemi. Silnie ograniczono ruch kolejowy z południa na północ. Zawiadomienie donosi o przerwie trzydniowej, lecz nie jest jasne czy mają to być tylko jedno-

52)

PIOTR DAX.

TRUCICIELKA.

VIII.

(Ciąg dalszy).

Lambre spojrział na Sydonię.

— A jednak ty dobrze to wszystko sobie przypominasz — rzekł.

— Och! ja co innego; moje życie upłynęło spokojniej, niż pani Herbertowej de Rochefleur. Codziennie jedno i to samo, w kółko, a u niej przeciwnie. Mając majątek, można sobie pozwolić na różne fantazyje.

Lambre myślał chwilę.

— Więc poprostu katar był przyczyną śmierci pana de Rochefleur? — spytał.

Sydonia przybrała bardzo uroczysty wyraz:

— Panie, — rzekła — jak umiera biedny człowiek, grzebią go i koniec, nikt się nie troszczy, co było przyczyną jego śmierci; jeżeli zaś chodzi o wielkiego pana, to co innego... w zamku wszyscy się troszczyli, a służba gadała z różnymi ludźmi.

Lambre słuchał z natężeniem.

— I czegoś się dowiedzieli?

Kucharka wahała się z wypowiedzeniem tego, na co on czekał.

Przeszło piętnaście lat upłynęło od opanowania zamku przez Sydonię, lecz czas nie umniejsza bojaźni, gdy chodzi o sprawę tak ważną.

Aureli dodał jej odwagi:

— Zdasz mi się, że nie powiesz mi nic nowego, — rzekł — ja także słyszałem, że mówiono o otruciu...

Wahania Sydonii wobec tego zmalały; doznała pewnej ulgi.

— W takim razie, jeżeli pan słyszał... A więc tak, ja także słyszałam o otruciu, ale rozumie pan, że nie są to sprawy, które się rozgłasza, bo podejrzanie może spaść na każdego!... Czasem jedno słowo wystarczy, aby nieszczęście sprowadzić! Co do mnie, wcale temu nie wierzę, ale słowo zostało wyrzuczone i trudno wsiadzić...

Aureli spostrzegł, że wspomnienia to wprowadzają Sydonię w rodzaj zamyślenia, które odbierało jej siłę woli, natężając myśli w jednym tylko kierunku.

Podniósł ręce i wykonał kilka ruchów powolnych, a potem rzekł tonem stanowczym:

— Otrucie jest prawdopodobne... Mogłoby się zdarzyć, że pan de Rochefleur został otruty. Tak... był... otruty...

Powieski kucharki uniosły się; spojrziała błędnym wzrokiem na Aurelega. Coś niejasnego zdawało się kotłować w jej mózgu.

— Był... otruty... — powtórzył Aureli z siłą.

Rodzaj ogłupiałej rezygnacji odmalował się w rysach służącej.

Lambre obserwował i obserwując, zdawał sobie sprawę, że fluid hipnotyczny działał.

— Był... otruty... — powtórzył po raz trzeci.

Sydonia powtórzyła:

— Tak, pan de Rochefleur był otruty. Dziwne owładnęło nią znużenie.

Zdawało się jej, że w głowie ma próżnię.

Myśli zebrać nie była w stanie.

Była pod wpływem obezwładnienia,

które nie pozwalało jej uczynić żadnego ruchu.

Zawsze bardzo powoli, z ostrożnością konieczną w takich razach, Lambre mówił dalej:

— Przypominasz sobie dobrze, Sydonio... Przypominasz sobie, że w dwa... czy trzy tygodnie... po śmierci... znalezione... pod oknem... zamku... w krzakach... wiszący na gałęziach... flakon... i nie można było się dowiedzieć... w jaki sposób ten flakon... w którym była trucizna... znalazł się pod tem oknem...

Zdawało się jakby kucharka czyniła rozpaczliwy wysiłek chcąc mówić, ale nie mogła.

Lambre uczynił nad nią znowu kilka ruchów rękami.

— Tak... fiaszeczka... pod oknem... widzę... — rzekła.

— Ja także widzę; jest nie duża...

Sydonia się nie poruszyła, ale z oczami utkwionymi w oblicze Aurelega rzekła:

— Wielkości małego palca u ręki... i bez żadnej etykiety...

— Tak, bez etykiety... a raczej etykieta była, ale ją zręcznie zdjęto... są ślady na flakonie.

Tym razem, myśl jej, wahała się widocznie.

Aureli czekał.

— To prawda — wyrzekła wreszcie — etykieta została zdjęta!

Medywn widziało to, co Lambre widział. Sydonia widziała to samo, co on myślał; nie mógł nic lepszego sobie życzyć.

Na pierwszy raz było tego dosyć.

Aureli Lambre był zadowolony. Użył więcej, niż się spodziewał z pierwszej próby.

Po pewnym czasie powtórzył seans w ten sposób, aby myśl się utrwaliła w mózgu zamagnetyzowanej.

W przerwach będzie unikał mowy o Machecoul, zachowa ten temat do nowych doświadczeń, gdy pozostaną sami we dwoje.

Był spokojny. Będzie mógł wprowadzić w czyn to, co zamierzał od chwili, gdy choro- roba nasunęła mu myśl o śmierci.

Wyzdrowienie zdawało się jednak na dobrej drodze, ale nawet gdyby wrócił zupełnie do zdrowia, nie cofnie się przed wykonaniem planu, którego uskutecznienie tak dobrze się zapowiadało.

Zwolna, Sydonia wracała do siebie.

Lambre oddalił się nieco od niej, aby działanie fluidu zmniejszyć.

Kucharka przesunęła ręką po czole, mówiąc:

— Nie wiem, co mi jest, ale głowa mi ciężka.

— Niema w tem nic dziwnego; temperatura dziś niezwykła, możnaby myśleć, że to lipiec.

Sydonia wstała z krzesła.

— A przecież to śmieszne — dodała — nigdy w życiu nie doznawałam czegoś podobnego... czuję niemoc we wszystkich członkach... a przecież, gdy tu przyszedłam, nie czułam się tak obezwładniona...

— Chyba nie przypuszczasz, że bym „urok na ciebie rzucił“, jak mówią u nas na wsi — rzekł Lambre z przymuszonym uśmiechem.

— Czyż pan może coś takiego przypuszczać! Chociaż pan bardzo uczony, wiem, że takiej siły nie posiada!... Ach! jakoś mi przechodzi!...

— Przybliży się i pokaż mi swoje oczy. Uczylem się trochę medycyny za lat młodych... Potrafię przynieść nieco pomocy ludzkiej, jeżeli idzie o drobne niedomagania.

(Ciąg dalszy nastąpi).

razowo trzy dni, czy też trzy dni w każdym tygodniu.

Wieści z Francji

Według turyńskiej *Stampy*, skasowano we Francji na wielkich przestrzeniach ruch pociągów pospiesznych.

Matin donosi w sprawie katastrofy w fabryce prochu w Bouchet, że wybuch nastąpił podczas próbowania nowej materii wybuchowej i nowego rodzaju prochu. Dwa dziesięć pobliskich budynków zostało uszkodzonych. Fabryka zatrudniała 5000 robotników.

Komunikat turecki.

Główna kwatera turecka ogłasza dnia 5 b. m.: Na wschód od Hamadan dwa nieprzyjacielskie pułki jazdy jeden po drugim, próbowały atakować tureckie stanowiska, ale je odparto ogniem działowym.

Na innych frontach nie było zmiany.

Grecja w okowach czwórporozumienia.

Niektóre koła francuskie uważają, że Grecja nie dość się jeszcze nacierpiła. Itak dziennik *Journal des Débats* domaga się jeszcze ostrzejszych zarządzeń przeciw Grecji, szczególnie przeciw królowi Konstantynowi. Ateński korespondent tego pisma zwraca uwagę na to, że blokada ciągle jeszcze nie jest dość skuteczna. Grecja powinna poznać cały ciężar siły koalicji. Stan obecny należy spójgować tak, aby stał się niemożliwy do zniesienia.

Japońska amunicja dla Meksyku.

Do *Voss. Ztg.* donoszą z Genewy: Wedle nowojorskiej informacji paryskiego *Heralda*, Japonia w ciągu listopada i grudnia, jak to niewątpliwie stwierdzono, wysłała znaczne zapasy amunicji do Meksyku. Ponadto w dokach amerykańskich buduje się znaczna liczba statków zamówionych przez Meksyk, a przeznaczonych dla obrony wybrzeży.

Miliardowe ofiary Anglii.

Manchester Guardian rozpatrując sytuację wojenną, zaznacza, że także bilansowa siła Anglii nie jest niewyczerpana. Anglia musi teraz obok olbrzymiej floty utrzymywać olbrzymią armię lądową, tak, że podobnie jak jej nieprzyjaciele, chociaż może w mniejszym stopniu, skazana jest na to, by pragnąć jak najrychlejszego zakończenia wojny.

Nowy „Emden“.

Do berlińskiego *Lokalanzeigera* donoszą z Malmö: Wzrasta tu lęk przed niemieckimi kłozownikami na Oceanie Spokojnym. *Russk. Słowo* otrzymało z portu Dalnyj informację, że w pogoni za jakimś nieznanym bliżej okrętem korsarskim niemieckim uwiija się 6 okrętów japońskich. Dotąd nie udało się jednak wykryć legendowego już prawie okrętu, operującego podobnie, jak „Emden“. Skutkiem jego napadów raty ubezpieczeń za przestrzeń San Francisco, Japonia, Władystok podniesiono z 10 na 12 proc. Od szeregu dni napróżno wyczekują zapowiedzianego przybycia kilku okrętów transportowych z amunicją, ale przypuszczają jeszcze, że opóźnienia tego przyczyną orkan, który szalał świeżo na morzu Chińskim.

Zdobyc wojenna łodzi podwodnych w lutym 1917.

Wedle doniesień z Kopenhagi, ogólne straty w okrętach nieprzyjacielskich i neutralnych wynosiły w ciągu lutego 1917 r. 820.000 tonn. Z tego na czas od 1 do 15 lutego przypadło 520.000, na drugą zaś połowę miesiąca 300.000 tonn. Oficjalne zestawienie, zapowiedziane przez komendę floty niemieckiej, nie zostało jeszcze ogłoszone, gdyż pewna liczba łodzi podwodnych, zaprzęgnięta nieustanną służbą kłozowniczą, nie zdołała dotąd zdać dokładnie sprawy ze swej działalności.

Zwraca uwagę okoliczność, że walka łozdiami podwodnymi przyniosła tak suteżniwo w ciągu pierwszej połowy miesiąca, a mniejsze w czasie po 15 lutego. Anglicy przypisywać to pewnie będą skutecznemu działaniu swych środków obronnych, w rzeczywistości jednak należy zgłębić gdzieindziej szukać przyczyny. Podczas ogłoszenia blokady niemieckiej wiele okrętów znajdowało się w drodze do upatrzonych portów, inne zaś nie brały niebezpieczeństwa zbyt seryo. Dopiero gdy d. 8 lutego Lloyd podał wykaz 146 okrętów zatopionych, ruch okrętowy umniejszył się znacznie.

W ciągu roku 1916 przybywało do portów angielskich przeciętnie 800—820 okrę-

tów codziennie. W pierwszych dniach lutego cyfra ta spadła na 694, a w czasie od 18 do 23 z. m. na 650 okrętów dziennie.

Zauważył tu wypada, że podane wyżej cyfry pochodzą z źródeł neutralnych, mogła się więc w nie wkraść łatwo omyłka nieświadoma, lub rozmyślna, w każdym razie nie na korzyść Niemiec. Ale gdyby nawet zdobył łodzi podwodnych utrzymała się w granicach tylko cyfr powyższych, to straty okrętowe państw czwórporozumienia i neutralnych przedstawiałyby po upływie roku sumę kragło 10 milionów tonn, w ciągu zaś tego czasu możnaby zbudować co najwyżej 3 miliony tonn, czyli deficyt netto wynosiłby 7 milionów tonn. To zaś wystarczyłoby, aby stworzyć stosunki dla czwórporozumienia wprost niemożliwe.

Z Warszawy.

(Bicie polskiej monety. — Z Rady głównej opiekuńczej. — Ułatwienie w podróżach. — Krzyże pamiątkowe. — Tow. miłośników Warszawy. — Eksmisy lokatorów a mrozy. — Dzierżawa opary. — Dzienniki warszawskie a strajk drukarski).

Zeszłego miesiąca podano urzędowo do wiadomości „Rozporządzenie dotyczące monety“. Zawiera ono następujące przepisy:

Szef administracji przy generał-gubernatorstwie warszawskiem upoważniony jest do wybijania zdawkowej monety z żelaza lub aluminium dla obszaru generał-gubernatorstwa.

Jednostkę monetarną stanowi marka polska, która dzieli się na 100 fenigów.

Ogólna suma monet zdawkowych nie może przekroczyć dwudziestu milionów marek.

Nikt nie jest obowiązany przyjąć przy wypłacie więcej zdawkowej monety, niż na sumę 5 marek. Kasy publiczne przyjmują przy wpłatach zdawkowych monetę w każdej ilości.

Obowiązek przyjmowania zdawkowej monety nie dotyczy monet przedziurawionych, takich, których waga została zmniejszona w inny sposób, jak przez zwykły obieg, jakoteż monet fałszywych.

Monety, które skutkiem dłuższego obiegu i zużycia straciły znacznie na wadze lub stały się nie do rozpoznania, należy wycofać z obiegu na koszt kasy głównej generał-gubernatorstwa.

Jeżeli wydane będzie rozporządzenie wycofania z obiegu monet zdawkowych, nateczas winien być utrzymany roczny termin od daty ogłoszenia rozporządzenia dla przeprowadzenia wycofania.

Monety zdawkowe mają na stronie czołowej orła polskiego, na odwrotnej stronie podana jest wartość i rok.

Przepisy wykonawcze wydaje szef administracji. Muszą one dokładnie ustalać wielkość i wagę monet.

Rozporządzenie nabiera mocy obowiązującej z chwilą jego ogłoszenia.

Członkowie zarządu Rady głównej opiekuńczej pp.: Ludwik Górski, Wojciech hr. Rostworowski i Feliks Wojewódzki wystąpili z zarządu Rady głównej opiekuńczej, pozostając jednak członkami Rady. Zaproszono do R. G. O. dwu nowych członków pp.: L. Grohmana i J. Zaglencznego.

W ubiegłym miesiącu wpłynęło do R. G. O. ofiar na sumę 131,256 rb. 29 kop., w tem od komitetu poznańskiego 51.000 rb., od komitetu w Vevey 49.703 rb. 68 kop. (łącznie z mlekiem skondensowanym) i od L. hr. Mycielskiego 10.000 rubli na bursy. W d. 1 b. m. kasa R. G. O. posiadała gotowizną 247.758 rb. 80 kop.

Sekeya zapomóg i pożyczek wydziału dobroczynności wydała w styczniu r. b. 337 zasiłków pieniężnych na sumę 5.762 rb. zapomóg wydano 209 na sumę 3.208 rb. Z pomocy sekeyi korzystało 881 osób. Podsekeya pomocy dla inteligencji wypłaciła w styczniu r. b. 4.734 rb. 63 kop., jako pensje dla 161 osób, pracujących w 44 instytucjach użyteczności publicznej. Sekeya rozdawnictwa wydała 14.333 bony obiadowe, 255 porcyj zup, 4594 bony na mleko, 6.830 sztuk odzieży i obuwia, 165 przedmiotów gospodarczych. Sekeya dostaw dostarczyła różnym instytucjom artykułów za 4.489 rb.

Sekeya burs liczyła w 5 bursach 389 dzieci, których utrzymanie wyniosło 13.584 rb. 88 kop.

Deutsche Warsch. Zeitung donosi: „W uzupełnieniu przepisów o ruchu granicznym między obszarem generał-gubernatorstwa warszawskiego i austriacko-węgierską okupacją w Polsce, wydano dnia 15 lutego 1917 roku następujące rozporządzenie.

1) Członkowie Rady Stanu w Królestwie Polskiem otrzymują prawo swobodnego podróżowania w całym Królestwie Polskiem.

Osobom, mieszkającym w obrębie generał-gubernatorstwa warszawskiego, może

być udzielone pozwolenie do swobodnego podróżowania w c. k. wojennem generał-gubernatorstwie lubelskiem bez ograniczenia czasu „aż do dalszego rozporządzenia“ z zastrzeżeniem każdorazowego dalszego odwołania. Odpowiednie pozwolenie do podróżowania bez ograniczenia w obrębie generał-gubernatorstwa warszawskiego może być udzielone osobom, zamieszkałym w obrębie c. k. generał-gubernatorstwa wojennego lubelskiego. Pozwolenia powyższe mogą być przez władze, wydające pozwolenie, ograniczone do pewnej liczby pozwoleń na przejazdy graniczne w określonym terminie.

Powyżej wymienione ułatwienia mają być mianowicie udzielane członkom, względnie kierownikom znajdujących się w obrębie obu obszarów okupacyjnych stowarzyszeń rolniczych, handlu i przemysłu.

Słuchaczom warszawskiego Uniwersytetu i szkół wyższych może być dane pozwolenie do swobodnego podróżowania do miejsca stałego zamieszkania w c. k. generał-gubernatorstwie wojskowym lubelskiem — a na odwrót: słuchacze odpowiednich zakładów naukowych w Krakowie i Lwowie mogą otrzymać pozwolenie swobodnego podróżowania do miejsca stałego zamieszkania, położonego w generał-gubernatorstwie warszawskiem. To pozwolenie może być wydane najwyżej na trzy miesiące.

Wyżej wymienione uprawnienia do niemieckiego obszaru administracyjnego będą wydawane przez niemieckiego zastępcę przy c. k. generalnem gubernatorstwie wojskowym w Lublinie, — do austriacko-węgierskiego obszaru administracyjnego przez zastępcę c. i k. naczelnego wodza armii przy ces. niemieckiem generalnem gubernatorstwie w Warszawie.

Odpowiednie podania należy wnieść tylko do tych władz.

Udzielone pozwolenie będzie uwidocznione w pasporcie przez wyciśnięcie odpowiedniej pieczęci. Wszelkie pozwolenia udzielane będą bezpłatnie.

Powyższe postanowienia nie zmieniają istniejących przepisów meldunkowych.

Na konkurs na projekt krzyżów pamiątkowych ogłoszony przez Tow. popierania przemysłu ludowego (Tamka 1), 36 autorów nadesłało 263 prac. Komisya, w której skład wchodziłi pp.: Jan Biernacki rzębniarz, ks. kan. Karol Dębiński, ks. rektor Gościński, Karol Jankowski budowniczy, Tadeusz Pruszkowski malarz, Rudolf Świerczyński budowniczy i Jarosław Wojciechowski budowniczy, zakupiła 18 projektów, podpisanych przez pp.: R. Gutta, R. Małagowski, Jana Ogórkiewicza, Franciszka Polkowskiego, Edwarda Trojanowskiego i Zofię Woyniankę.

Pozostałe projekty będą zwrócone autorom po zamknięciu wystawy, która odbędzie się w marcu r. b.

Niedawno odbyło się w Domu ks. Mazowieckich na Starem mieście doroczne zebranie członków Tow. miłośników starej Warszawy. Na wstępie wygłosił prezes Tow., mecenas Aleksander Kraushar, zajmujący prelekcję p. t.: „Synteza dziejów porzobiorowych Królestwa Polskiego (1795 do 1915)“. Po wykładzie odbyły się obrady członków Tow. miłośników historii pod przewodnictwem dziekana Alfonsa Parczewskiego, który zaprosił na asesorów pp.: ks. kanonika Skimborowicza, sędziego Wagnera, prezesa Weycherta i Henryka Fukiera. Sprawozdanie z czynności Tow. miłośników historii przedstawił I. T. Baranowski.

Z wyborów drogą głosowania weszli do zarządu pp.: Br. Dembiński, M. Handelman, T. Korzon, Aleksander Kraushar, Wincenty Łopaciński, Roger hr. Lubieński, Henryk Mościcki i Antoni Rybarski; jako zastępcy pp.: Wacław Borowy, Henryk Fukier i Antoni Marylski; do komisji rewizyjnej pp.: Jakób Glas, Witold Marezewski i Kazimierz Stefański.

Głos Stolicy donosi: Sady pokoju w Warszawie, wydając obecnie wyroki, nakazujące eksmisy lokatorów niewypłacalnych, zaznaczają, że ze względów humanitarnych należy poczekać z egzekucją do chwili ocieplenia się. Biedacy więc, którym grozi eksmisa, są zadowoleni z przedłużającej się zimy.

Przeгляд Poranny pisze: Opera wydzierżawiona zostanie prawdopodobnie przedsiębiorstwu prywatnemu. Zarząd miejski otrzymał już kilka ofert, między innymi od p. Korolewicz-Waydowej. P. Waydowa stawia jednak tak wysokie warunki, że propozycja nie może być uwzględniona. Co do pracowników zarządu teatrów, to liczba ich będzie prawdopodobnie od 1 czerwca ograniczona. O usunięciu wszystkich niema mowy.

Pisma warszawskie, które przez kilka dni nie wychodziły, pojawiły się onegdaj, ponieważ na polubownej naradzie, zainicjowanej przez Departament pracy Rady Stanu doszło do tymczasowego porozumienia pomiędzy przedstawicielami redakcyjną a przedstawicielami pracowników drukarskich w osobach delegatów polskiego Związku zawodowego drukarzy i Zgromadzenia towarzyszy sztuki

drukarskiej — wskutek czego pracownicy przystąpili do pracy w pismach codziennych.

KRONIKA.

Lwów, 7 marca 1917.

Kalendarz.

Czwartek (8 marca):

Jana Bożego. — Miłogosty. — Polikarpa.

Wschód słońca o godzinie 5:52 rano, zachód słońca o godzinie 5:17 po południu.

Temperatura o godzinie 12 w południe 0 C.

— **Odnaczenia w c. i k. armii.** Najj. Pan raczył najmiłoścwiej nadać: krzyż kawalerski orderu Leopolda z dekoracją wojenną i mieczami z uwolnieniem od taksy: majorowi 3 p. huzarów Józefowi Weiszowi; wojskowy krzyż za służbę III. klasy z dekoracją wojenną i mieczami: rezerwowym porucznikiem 41 pp. Bogumiłowi Kučerze i Jerzemu Brodnerowi, oraz Janowi Müllerowi w 77 pp.

— **Odnaczenia w c. k. obronie krajowej.** Najj. Pan raczył najmiłoścwiej nadać: krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa z dekoracją wojenną i mieczami: rezerwowemu kapelanowi 20 pp. ks. Szymonowi Spitzerowi; krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa z dekoracją wojenną: rezerwowemu lekarzowi pułkowemu 3 p. ułanów obr. kraj. dr. Mauryemu Schneldrowi, komendantowi jednego z domów dla chorych; wojskowy krzyż za służbę III. klasy z dekoracją wojenną i mieczami: rezerwowemu podporucznikowi 19 p. p. Bazylemu Senekiemu.

— **Odnaczenia w c. k. żandarmerii.** W uznaniu szczególnie wiernej służby wobec nieprzyjaciela odznaczeni zostali srebrnym krzyżem za służbę z koroną na wstędze medalu waleczności: wachmistrz Wojciech Kielar i Józef Sowa, wachmistrz powiatowy Edward Stasny, oraz zastępcy wachmistrza Józef Bystrowski i Mikołaj Wojdyła, wszyscy z 5 kraj. komendy żandarmerji.

— **Odnaczenia w Legionie polskim.** W uznaniu walecznego zachowania się wobec nieprzyjaciela odznaczeni zostali brązowym medalem waleczności: podoficerowie legionowi: Jan Stupka, Stefan Wałaszek, Józef Michoński i Artur Krzysztoń, legioniaści Józef Grzybek, Stanisław Ostrowski, Karol Pajak i Józef Jachta w 2 pp.; podoficerowie Legionowi Bronisław Marki, Roman Trojan, Jerzy Bobotek, Antoni Surowiec, Józef Kmiecicki, Mikołaj Oryszczuk, Stanisław Krzysztoń, Józef Wunk, Władysław Grabowski, Ignacy Sik i Władysław Kasza, Legioniaści Józef Gubernat, Jan Patla, Michał Sporek, Wilhelm Chochar, Marian Kruczkowski, Antoni Rudak, Jakób Kowalaki, Piotr Leddecki, Józef Kąkolewski, Józef Kanik, Dymitr Dresluk, Bolesław Zabek, Józef Skrzypek, Wojciech Oświęcimka, Tomasz Peter, Piotr Kargul i Alfred Wołoszyński w 4 pp.; podoficerowie legionowi Wacław Olszewski, Henryk Weiss, Józef Tarabula i Tadeusz Hanzlik, Legioniaści Jerzy Żyżbicki, Tomasz Szymik, Henryk Koterba, Henryk Kawezowski, Henryk Piskurki, Kazimierz Maślej, Michał Czemerzys, Andrzej Kościelny, Marian Wróbel, Franciszek Kubiś, Bronisław Tusz, Michał Pacanek, Piotr Dziurman, Wojciech Bohonek, Michał Więkowski, Józef Kocemba, Jan Goźbiowski, Natan Wolf, Franciszek Ziomek, Jan Czerkas, Alfons Schultz, Czesław Góralik, Franciszek Jura, Stanisław Kukuć, Stanisław Cybulski i Pinkas Dawidowicz w 6 pp.; Legioniaści Kazimierz Dławichowski, Stanisław Wielkopolan, Roman Zdzienicki i Kazimierz Soberalc w oddziale skautów Legionu polskiego; Cyryl Klub, Grzegorz Wróblewski, Tadeusz Wróbel, Ryszard Węgierkiewicz, Adam Chmiel, Jan Sobczyk, Antoni Seidel i Jan Zimowski w plutonie sztabu kawalerji w komendzie Legionu polskiego, podoficer legionowy Tadeusz Kamiński i Legionista Józef Chudoba w 2 brygadzie Legionu polskiego; podoficer legionowy Wacław Matouszek i Legioniaści Hugo Słapnicko, Antoni Ostrowski i Teodor Folly w 3 brygadzie Legionu polskiego.

— **Mianowania w c. i k. armii.** Zamianowani zostali: rotmistrzami, porucznicy: Wiktor Axmann i Edmund Kurz w 11 dyw. trenu; porucznikiem, podporucznik 1 dyw. trenu Feliks Auer; rezerwowym porucznikiem, rezerwowym podporucznik Ernest Storm w 11 dyw. trenu; rezerwowymi podporucznikami, rezerwowymi chorążymi Jan Ditz 1 dyw. trenu, Władysław Kaliniewicz 10 dyw. trenu, Eugeniusz Topolanszky, Feliks Schwarz i dr. Oswald Schwarz 11 dyw. trenu; rezerwowym porucznikiem, rezerwowym podporucznik Wojciech Matela 6 oddział sanitetów; rezerwowymi podporucznikami, rezerwowymi chorążymi: Antoni Straka 15 oddział sanitetów, Henryk Rupp i Mirosław Slouvensky 14 oddział sanitetów, oraz Jan Rupp 3 oddział sanitetów; kapitanami-oficerami prowiantowymi, porucznicy-oficerowie prowiantowi: Jan

Beran 93 pp., Jan Havranek 1 pp., Emil Kowalski 11 p. laubie polowych, Wilhelm Ostrowski 2 p. dział polowych, Władysław Łuczynski 2 p. art. fort., Kazimierz Tomaszewski 55 pp., Józef Ungrad 2 p. dragonów i Hugo Schimke 58 pp.; porucznikami-oficerami prowiantowymi, podporucznicy oficerowie prowiantowi: Włodzimierz Pawlusiewicz 3 p. huzarów, Karol Lang 31 p. dział polowych, Józef Barta 93 pp., Józef Hampel 80 pp., Michał Matwijiszyn 6 dyw. art. kannej, Wejście Żurek 45 pp. i Albin Matuska 10 pp.; rezerwowymi porucznikami-fortyfikacyjnymi, rezerwowi podporucznicy fortyfikacyjni: Karol Burian, Otto Müller, Józef Prochazka, Cyryl Juran i Antoni Diamant w dyrekcji inżynierii w Krakowie; lekarzami sztabowymi, lekarze pułkowi: dr. Henryk Żufawski i dr. Franciszek Czechowicz; lekarzem pułkowym, szary lekarz dr. Eugeniusz Kasparowicz; starszymi lekarzami w rezerwie, rezerwowi asystentami lekarza: dr. Ilarion Grossar 41 pp., dr. Józef Mostowy 30 pp., dr. Edmund Hajos i dr. Edmund Rajka w szpitalu garnizonowym nr. 14, dr. Łazarz Zehner 80 pp., dr. Karol Wenzel 30 pp., dr. Rudolf Kiese-wetter i dr. Włodzimierz Viteček 1 pp., dr. Henryk Babner 13 pp., dr. Samuel Rosenthal i dr. Józef Pollak w szpitalu garnizonowym nr. 15, dr. Włodzimierz Brezownik i dr. Władysław Markowski w szpitalu garnizonowym nr. 15, dr. Dezydery Sugar w szpitalu garnizonowym nr. 3, dr. Antoni Jeziorski w szpitalu garnizonowym nr. 15.

— **Rozporządzenie P. Ministra handlu** z dnia 2 marca 1917, wydane w porozumieniu z interesowanymi P.P. Ministrami, którym zmieniono rozporządzenie ministerialne z dnia 11 maja 1916 Dz. u. p. nr. 136 w sprawie uregulowania ruchu kośćmi i tłuszczem z kości, ogłosiła *Wiener Zeitung* z dnia 6 marca b. r.

— **Nowe rozporządzenie co do dni beźmięsnych.** Peniważ dowóz mąki do poszczególnych wielkich miejsc konsumpcji z powodu przejściowych stosunków przewozowych dokonywa się powolniej, niż zazwyczaj, a ubytek mąki nie może być w razie odpowiednio zastąpiony jarzynami, ani ziemniakami, Urząd wyżywienia ludności zmienił rozporządzenie ministerialne z dnia 1 września 1916 Dz. u. p. Nr. 285 w sprawie ograniczenia spożycia mięsa i tłuszczu w tym kierunku, że polityczne Władze krajowe w razie potrzeby, za poprzednim zatwierdzeniem przez Urząd wyżywienia ludności, mogą ograniczyć zawarty w powyższym rozporządzeniu ministerialnym zakaz sprzedaży mięsa, jakoteż podawania mięsa i potraw w całości, czy też w części z mięsa sprządzonych na dwa dni w tygodniu. W jednym z tych dwóch, względnie trzech dni beźmięsnych, dozwolona jest sprzedaż i podawanie baraniny.

— **Z Uniwersytetu.** P. Wiktor Świdzki, praktykant konceptowy Namiestnictwa, rodem z Oświęcimia, otrzymał w Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora praw.

— **Na odczyty prof. dr. Jana Bożoz Antoniewicza:** „Klasyce i romantycy wobec sztuki“, które odbędą się w dniach 9 i 10 b. m. (w piątek i sobotę) w sali Instytutu technologicznego przy ul. Bourlarda 1. 5 o godzinie 7 wieczorem, są bilety do nabycia w księgarni Polskiej przy ul. Akademickiej. Ceny miejsc: krzesła w 5 pierwszych rzędach po 2 kor., w dalszych po 1 kor.; miejsca stojące na sali i na galerii po 50 hal., parter dla uczniów szkół średnich po 30 halerczy.

— **Powszechne Wykłady Uniwersyteckie.** Jutro, we czwartek, lektor Uniw. Juliusz Tenner: „Zasady dykcji“. Wykład II. Zakład chemiczny przy ul. Długosza 6. Początek o godzinie 7.

W piątek, 9 b. m., doc. Uniw. dr. Stanisław Pawłowski: „O krajoznacach Polski“. Wykład I. z obrazami świetlnymi. Instytut fizyczny przy ul. Długosza 8. Początek o godzinie 7. Wstęp 20 hal.

— **Organizacja dobroczynności we Lwowie.** Jak już donosiliśmy, zarząd miasta Lwowa wspólnie z komendą miasta opracował obszerny plan zjednoczenia wszystkich instytucji dobroczynnych prywatnych i publicznych we Lwowie. Projekt przewiduje utworzenie „Centrali dobroczynności“, której zadaniem będzie utrzymywanie biura informacyjnego dla spraw dobroczynności. Jutro o godzinie 6 wieczorem odbędzie się w sali ratuszowej zebranie delegatów wszystkich Towarzystw dobroczynnych we Lwowie i konferencya na temat przyszłej działalności Centrali. Statut Centrali będzie przedłożony władzom do zatwierdzenia, poczem nowa ta instytucja rozpocznie natychmiast swoją działalność.

— **Na dochód „Tygodnia Opieki Legionowej“** urządzony będzie w najbliższy poniedziałek w sali ratuszowej wieczór recytacyjny ze współudziałem artystki Teatru miejskiego p. Siemaszkowej.

— **Wysyłka pakietów do Węgier.** Wedle reskryptu Ministerstwa handlu z dnia 4 b. m. ograniczono aż do odwołania przyjmowanie pakietów do Węgier na najwyżej 10 pakietów dziennie od jednego nadawcy. Pakiety t. zw. „konieczne“, pakiety poczty polowej, pilne, z dro-

żdziami, z nasionami i przesyłki pieniężne nie podlegają temu ograniczeniu.

— **Ruch pakietowy między Austrią i Belgią.** Wedle reskryptu Ministerstwa handlu z dnia 15 z. m. dopuszczony został ruch pakietowy także do miejscowości Welkenraad (prowincya Leodjum).

— **Wysyłka próbek towarowych** jest odąd dozwolona tylko do następujących poczty polowych i etapowych, oznaczonych numerami: 2, 4, 11, 24, 26, 33, 37, 39, 51, 53, 55, 76, 79, 88, 95, 103, 117, 138, 142, 145, 147, 150, 166, 167, 171, 175, 176, 177, 178, 180, 183, 184, 185, 188, 192, 193, 195, 196, 197, 198, 199, 203, 205, 209, 212, 218, 220, 221, 222, 223, 224, 226, 227, 230, 232, 239, 240, 243, 244, 245, 246, 249, 250, 255, 256, 258, 259, 262, 268, 269, 272, 274, 275, 276, 277, 279, 280, 282, 284, 285, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 294, 295, 296, 297, 298, 302, 304, 306, 307, 316, 324, 332, 333, 335, 337, 339, 340, 343, 354, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 364, 366, 369, 370, 372, 373, 374, 375, 376, 378, 380, 381, 382, 383, 385, 386, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 395, 398, 399, 401, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 412, 415, 417, 418, 420, 421, 423, 426, 427, 428, 431, 432, 436, 437, 440, 443, 444, 445, 446, 450, 508, 510, 511, 512, 514, 515, 516, 517, 519, 521, 522, 525, 600, 602, 605, 608, 611, 612, 613, 616, 625, 632, 636, 644, 647, 649. Do stałych etapowych urzędów pocztowych na okupowanych terytoryach są próbki towarowe nadal bez zmiany dopuszczone.

— **Sklep szwalni Polskiego Związku** niewiast katolickich, założony przed 6 miesiącami, rozwijając się pomysłnie, zatrudnia coraz większą liczbę pracowników; są to dziewczęta ubogie, którym Szwalnia daje możność uczciwego zarobku.

Jak wielką pomoc przynoszą te dziewczęta matkom obciążonym najczęściej wielką liczbą dzieci, tego chyba udowodniać nie trzeba. Społeczeństwo nasze, które od początku wojny tak ofiarne, walczą z szerzącą się nędzą, powinno zrozumieć, jakie znaczenie posiada tego rodzaju instytucja, zatrudniająca w swych warsztatach już dziś przeszło 50 robotnic i powinno przez wydatne poparcie umożliwić jej jak największy wzrost, zwłaszcza, że towar sklepu jest tańszy od zagranicznej tandety.

Zarząd sklepu zwraca się do naszego duchowieństwa, Kółek rolniczych, Kół T. S. L. nauczycielstwa, do wszelkich instytucji dobroczynnych, a zwłaszcza do obywatelstwa na prowincji z serdeczną podzięką za dotychczasowe poparcie i z gorącym apelem, by nadal jak najwydatniej słowem i czynem sklep Szwalni P. Z. N. K. popierali.

Zarząd Sklepu Szwalni P. Z. N. K. Rynek 30 C.

— **Posiedzenie komitetu kuchni wojennych** odbędzie się w piątek, dnia 9 marca, w kuchni wojennej nr. III, przy ul. Pańskiej 2, o godzinie 5 po południu. Ze względu na ważność porządku dziennego uprasza się o przybycie członków w komplecie.

— **Na dochód „Stacji posiłkowej Podzamcze“** odbędzie się jutro, we czwartek, o godzinie 7.30 wieczorem w sali Towarzystwa muzycznego przy ul. Chorążczyzay koncert o następującym programie:

1. Weber: Uwertura z „Oberona“, wykona orkiestra 44 pp. pod batutą kapelmistrza Jandy. 2. Stwora: Inwokacya. Zbierzchowski: Szarża, wypowiedź Marya Dewiczowa. 3. a) Liszt: Gondoliera, b) Liszt: Les leux d'eau a la ville d'Este, c) Einar Shelling: Igraszka, wykona Juna Kretowiczówna. 4. a) Wagner: Pieśń do gwiazdy, b) Straus: Soldatenlied, c) Tosti: Serenada, odśpiewa Edward Hanus. 5. Czajkowski: Serenada, b) Chopin: Nokturn, c) Wieniawski: Scherzo-Tarantella, wykona Milan Zuna. 6. Catalani: arie z opery „Wally“, b) Zbierzchowski: Legionista, c) Hidach Lenz, Rubinstein, Romans, odśpiewa Irena Zadora Zbierzchowska. 7. a) Rydel: Od Krakowa, b) Tetmajer A kiedy będziesz moją żoną, c) Konopnicka: A jak poszedł Stach na wojnę, wypowiedź Marya Dewiczowa. 3. a) Paderewski: Polały się łzy, b) Brahms: Oliebliche Wangen, c) Weckerlin: Maman dites a moi, d) Chopin: Mazurek, odśpiewa St. Argasińska-Choynowska. Akompaniament spoczywa w rękach prof. Głowackiego i H. Zbierzchowskiego.

— **Przygoda komisarza rządowego m. Lwowa.** Wczoraj około godz. 1 po południu u zbiegu ulic Halickiej i Wałowej najechał wóz, zaprzężony w parę koni, na powóz komisarza rządowego m. Lwowa dr. Rutowski i rozbił w karecie szybę. Dr. Rutowski wyszedł bez szwanku; natomiast konie nieostrożnie jadącego wozu odniosły kilka ran.

† **Władysław Strzembosz.** W dniu 18 lutego, w 42 roku życia, po długich i ciężkich cierpieniach, zmarł w Paryżu ś. p. Władysław Strzembosz, kustosz Biblioteki Polskiej. Ś. p. Władysław Strzembosz należał nie tylko do bardzo wybitnych jednostek kolonii polskiej, lecz i do postaci niezwykle charakterystycznych. Obchód pogrzebowy ś. p. Strzembosza odbył się dnia 24 z. m.

Ekspartacya zwłok z gmachu Biblioteki Polskiej do kościoła św. Ludwika na Wybie

odbyła się przy licznych udziałach rodaków i osób ze świata naukowego, literackiego i uniwersyteckiego francuskiego. Po odprawieniu modłów, zwłoki przewieziono na cmentarz polski w Montmorency, dokąd koleją udali się najbliżsi.

Ś. p. Strzembosz osierocił małżonkę Stanisławę Maryę z Kraszewskich, wnuczkę znakomitego pisarza polskiego, a córkę znanych w kolonii paryskiej państwa Janostwa Kraszewskich.

— **Epidemia tyfusu plamistego zgniecionea.** Dzisiaj w dalszym ciągu nie wydarzył się żaden wypadek tyfusu plamistego. Wczorajsza konferencya lekarzy w fizykacie miejskim, w której brali też udział przedstawiciele wojskowych władz sanitarnych, miała na celu omówienie w szczegółach środków zaradczych przeciw epidemii tyfusu. Jak się okazuje, epidemii tyfusu plamistego zgniecionea w zarodku. Obecnie w pawilonach chorób zakaźnych pozostaje w leczeniu 35 osób.

— **Odwiedziny chorych, umieszczonych w krajowym Zakładzie umysłowo chorych w Kulparkowie,** są obecnie wstrzymane aż do odwołania z powodu panujących nagminnie we Lwowie i w okolicy tegoż chorób zakaźnych.

— **Zmarli:** we Lwowie, Wilhelm Wang, inżynier chemii i inspektor technicznej kontroli skarbu, w 47 r. życia; Helena Jaworska, w 80 r. życia;

w Klosternenburgu, radca Dworu dr. Eugeniusz Bormann, emer. profesor starożytnej historii w Uniwersytecie wiedeńskim, w 75 r. życia.

— **Podrutek.** W sieni realności przy ulicy Unii Lubelskiej l. 21 znaleziono wczoraj wieczorem niemowlę płci męskiej, w wieku około 2 tygodni, owinięte w pieluszkę, pierzynkę i czarne pluszowe damskie palto. Na pierzynie jest monogram E. C., na białej chusteczce, którą owinięto niemowlęciu główkę, monogram S. S. Podrutek oddano w opiekę komisaryatu V dzielniccy, policya zaś wdrożyła dochodzenia, celem wykrycia matki dziecka.

— **Niezwykły magazyn aprowizacyjny** wykryto w pewnym domu, zamieszkałym przez notowanych policyjnie złodziei. Policya wpadła na trop, przeprowadziła tam drobniązgową rewizję i znalazła ukryte wielkie zapasy smalcu, słoniny, masła, cukru, kiełbasy, napoi alkoholowych, dalej naczynia kuchenne i stołowe, a nawet biżuterję. Prawdopodobnie magazyn ten jest zbiornikiem rzeczy skradzionych w ostatnich czasach we Lwowie.

— **Włamanie.** Do mieszkania Maryi Krawcowej, zamieszkałej przy ul. Chmielowskiego l. 7 włamali się w ostatnich dniach nieznan sprawcy i skradli z zamkniętego kufra 300 koron, a w kilka dni potem skradziono z tego samego mieszkania 800 koron i dwie szpilki brylantowe.

— **Złamana latarnia.** Wczoraj po południu samochód, kierowany przez Karola Kausena, zawadził na rogu ulic Mickiewicza i Jagiellońskiej o latarnię gazową i zwałił ją na ziemię. Równocześnie jednak samochód ten wjechał na drugi i lekko go uszkodził. Pogotowie gazowni miejskiej zajęło się złamaną latarnią, a przedewszystkiem zamknęło uchodzący obficie gaz.

— **Schwytany kleszonkowiec.** Na przystanku miejskiej kolei elektrycznej na placu Gołuchowskiego przytrzymano dziś rano 15-letniego Leiba Zieglera w chwili gdy p. Maryi Krzemienieckiej wyciągnął z torbki ręcznej pulares, zawierający 30 kor.

— **Spalona fabryka papieru.** Z Pilzna donoszą, że dnia 5 b. m., spłonęła doszczętnie w Schröbersdorfie koło Bergreichenstein niedawno puszczona w rneh fabryka papieru firmy Greifenhagen. Szkada jest wielka. Przyczyna wybuchu pożaru nieznana.

— **Zbiory A. Kolasińskiego z Warszawy.** Jak donosi *Antiquitäten-Zeitung* nr. 6, znane zbiory warszawskiego kolekcjonera A. Kolasińskiego, składające się ze starych obrazów, mebli i starożytności od XIV — XVIII wieku, zostały po jego śmierci przez spadkobierców wywiezione do Berlina, gdzie dnia 27 marca b. r. będą sprzedane na publicznym przetargu w salonach sztuki Rud. Lepkiego.

Kronika prowincjonalna.

§ **Egzamin kwalifikacyjny** na nauczycieli (iki) szkół ludowych popolitych przed komisją egzaminacyjną w Bochni w lutym 1917 złożyli: Broczkowski Jan, Cezarówna Marya, Drożdżówna Alojza, Dültzówna Helena (bardzo dobrze), Dültzówna Regina, Głuchowski Emil, Górówna Walerya, Göttmannówna Gabryela (bardzo dobrze), Grabowski Józef, Habłówna Marya, Jarończykowa z Duchów Stanisława, Konarska Felicya, Kosakiewicz Kazimierz, Łukaszewiczówna Marya, Ochoński Ferdynand, Pilarzowa z Ostrusków Marya, Róziak Andrzej, Siudakówna Marya (bardzo dobrze), Sorówna Wiktoryja (bardzo dobrze), Surowcówna Władysława, Swobodówna Władysława, Szczeptańska Janina (bardzo dobrze) i Warchołówna Marya (bardzo dobrze).

§ **Z Gorlic** piszą nam: Smutne toczy się życie w zrujnowanem, wyludnionem mieście. Z mieszkańców inteligencya i zamożniejsi opuścili zburzone swoje siedziby, pozostała tylko ludność uboższa i urzędnicy, których obowiązek trzyma na posterunku. Aby ulżyć niedoli i ułatwić uboższym mieszkańcom przetrzymanie ciężkich czasów, grono obywateli z księdzem prałatem Świątkowskim, obecnym komisarzem rządowym w Gorlicach, oraz radcą Namiestnictwa p. Tadeuszem Mitschką, na czele, po zwalczeniu rozlicznych trudności założyli „kuchnię ludową dla bezdomnych“ w budynku magistratu, która nadzwyczaj pożyteczną rozwija działalność.

Zarząd kuchni spoczywa w rękach pani starościny Mitschkowej, która z całą ofiarnością i nieustrudzoną energią oddaje się od rana do wieczora filantropijnej pracy. Kuchnia wydaje dziennie 180 do 200 obiadów, częścią bezpłatnie, częścią za opłatą 30 hal. oraz herbatę. Przed kilku dniami zwiędziła księżni b. Minister Długosz, który złożył na jej cele większą kwotę. Był kuchni zależy dziś głównie od ofiarności jej założycieli, požądana przeto jest wydatna pomoc ze strony społeczeństwa, ile że nędza w nieszczęsnych Gorlicach coraz większe przybiera rozmiary.

Kronika zagraniczna.

* **Uczone Polki we Francyi.** *Pollonia* z 17 lutego donosi: Pani Helena Uebersfeld, po obronie w Uniwersytecie ludgudńskim rozprawy na temat: „Nouvelle contribution à l'étude de l'albuminurie scabieuse“ uzyskała stopień doktora medycyny.

* **Katastrofa kolejowa na Syberii.** Do berlińskiego *Localanzeigera* donoszą z Malmoe: Według *Orłowskiego Wiestnika* od 14 dni w rozmaitych okolicach Syberii panują straszne zamiecie śnieżne, tamujące wszelki ruch towarów. Stukciem śnieżny pociąg, wiozący amunicję z Czyty, wykoleił się, jadąc z pełną chyżością. Po rozbiciu się lokomotywy i kilku wagonów wybuchł pożar. Nastąpił wybuch całego ładunku. Cały personal pociągu zginął. Tor kolejowy uszkodzony na przestrzeni 6 wiorst.

* **Głód w Rosyi.** *Dziennik Kijowski* z 20 stycznia przytacza następujący artykuł *Russkiego Słowa* z 18 stycznia:

„Przyszła zdaje się chwila, gdy strategicy w sprawie żywnościowej, którzy z tupetem ogłaszali dyspozycje papierowe „taka to gubernia dostarcza tyle to a tyle milionów pudów, taka zaś tyle to a tyle“, mogą nacożnie przekonać się o wynikach swoich prac w kwestyi wyżywienia ludności:

W Twerze już niema ani czarnego, ani białego chleba, młyny w gub. Nowogrodzkiej stanęły.

Nawet Syberya odczuwa zabójczy oddech anemii petersburskiej.

W Tomsku wprowadzono kartki na chleb, Czyta i Charbin syplą depesze o braku chleba, tymczasem zaś na stacji Mandżurya uformował się potworny zator, który powstrzymał miliony pudów żywności, wysłanej do Rosyi.

„Początek końca“ to kwestya już nie miesięcy, lecz tygodni, a bardzo być może, że i dni. Dziś lub jutro staniemy w obliczu kryzysu powszechnego: kryzysu zbożowego, mięsnego, rybiego i jarzynowego. Niezbędne jest zwołanie rady w sprawie żywnościowej. Należy koniecznie natychmiast rozstrzygnąć pytanie: co przedsięwziąć.

Niezbędny jest czyn patryotyczny, w przeciwnym razie zagraża nam zguba.

Jednak ta straszliwa groźba, widocznie, nie przeraża Petersburga. Z zimną krwią sfinansuje Petersburg uporczywie powtarza: wszystko co oo chcecie, byleby nie zjadły“.

* **Nowy sposób leczenia raka.** Medycyna oddawna zajmowała się szukaniem radykalnego środka leczenia raka; do niedawna jednakże bezskutecznie. Najślinniejsza i zarazem najbezwzględniejsza broń medyka, nóż chirurgiczny, zdostał ooprwada wykorzenić siedlisko zła mniej lub więcej bolesnym sposobem, lecz nie może ręczyć, czy rak się znowu nie zjawi. Operacya taka nie posiada bowiem leczniczego wpływu na pozostałe części tkanek. Dlatego też wyleczenie zależało wiele od czasu podjęcia operacyi: im prędzej się odbyła, tem skuteczniejszy był wynik. Zupełnie nowy sposób leczenia, który ciężko walczył o ogólne lekarskie uznanie i w pewnej mierze walczy jeszcze dotychczas — jest zastosowanie terapii promieni. Sukces doskonały tej metody stał się tem częstszy i pewniejszy, im więcej postąpiono w technice oświetlenia i w zrozumieniu siły działania licznych odmian promieni. Dr. Gustaw Loosa pisze w *Münchener Medizinische Wochenschrift* o wspaniałych wynikach leczenia takim sposobem raka piersiowego. Obecnie istnieje jeszcze podział pracy między chirurgiem a stosującym promienie. Zastosowanie promieni następuje, skoro operacya usunęła zagrożone części, jako rodzaj leczenia pomocniczego. Po wygjeniu rany stosuje się puszczające promieni w dwóch posiedzeniach, powtarzających się najpierw co miesiąc, później co kwartał. Po dwóch latach są one czysto inspekcyjne.

Obfity materiał wielkiego szpitala zdaje się potwierdzać spostrzeżenia dr. Loosego: 100 proc. wypadków wyleczono. Z metody tej do wyleczenia raka bez operacji już droga niedaleka.

Notatki literacko-artystyczne.

Z sali odczytowej. W sobotę wieczorem w przepelnionej sali Magistratu wygłosił znakomity poeta, prof. Uniwersytetu lwowskiego dr. Jan Kasprzewicz, odczyt p. t. „Z dziejów romantyki angielskiej.“

Prelegent po obszernym podsumowaniu ogólnego tła, na którym rozwijał się romantyzm angielski i po scharakteryzowaniu jego istoty, omówił twórczość najznakomitszych przedstawicieli angielskiej poezji romantycznej, największą uwagę poświęcając Byronowi, już choćby dlatego, że ten tak pokrewny jest duchem Słowackiego. Świetne przedstawienie twórczości Byrona, ilustrowane fragmentami jego utworów, zwłaszcza z „Child Harolda“ i „Manfreda“, pozwoliło wniknąć słuchaczom w tajniki romantyzmu i zrozumieć główny jego motyw: nieskończoność, ku wieczystości prowadząca — zlanie się człowieka z przyrodą, utożsamienie z nieskończonością i wieczystością trwania w bycie.

Podkreślił jeszcze prof. Kasprzewicz jeden znamienity rys charakterystyczny zarówno w poezji Byrona, jak i jego wielkich poprzedników, między nimi Shakspear, t. j. wyeliminowanie z ich utworów uczuć patryotycznych, a raczej nuty patryotycznej. Ogarnawszy wszechświat, objęli ci poeci wszechludzkość i nie mogli zatrzymać się wyłącznie na jednym punkcie. Dlatego też i taki Milton, Shakspear, Byron i Shelley po wszystkie czasy należą być do wszystkich narodów kulturalnych.

Z tego jednakowoż nie należałoby wyciągać wniosku, że byli kosmopolitami. Każdy z nich poczuwał się do swej narodowości, kochał swój naród, a jeśli mu i zdarzyło, jeśli wyszydzał, to dlatego, bo widzieć pragnął ojczyznę swoją lepszą, piękniejszą, doskonalszą. Słuchacze dziękowali dr. Kasprzewiczowi długotrwałymi oklaskami za piękny, głęboki odczyt.

Konkurs na historię malarstwa polskiego. Wiedziony chęcią rozpowszechnienia wśród szerokich kół naszego społeczeństwa znajomości sztuki polskiej, a w szczególności naszego malarstwa, którego historii dokładnej dotychczas jeszcze nie posiadamy, p. Stefan Hensel złożył w „Domu Polskim“ w Moskwie dwa tysiące rubli w celu ogłoszenia konkursu na historię malarstwa polskiego. Praca ta powinna mieć na względzie całości kształt malarstwa polskiego od najdawniejszych czasów aż do doby obecnej, opracowanego z uwzględnieniem naukowych badań dotychczasowych i wymagań estetyki współczesnej, — a jednak obliczonej przede wszystkim na średni ogół wykształcony. Do konkursu mogą stanąć Polacy bez różnicy wyznania, poddaństwa i miejsca zamieszkania. Co do reszty warunków konkursu, to są one następujące: 1. Praca pod tytułem „Historia malarstwa polskiego“ ma obejmować w druku nie więcej, jak 12 arkuszy (16 stron in quarto). Załączenie ilustracji nie jest obowiązkowe; 2. Prawo własności nagrodzonej pracy należy do autora, lecz „Dom Polski“ ma prawo do wydrukowania pierwszego wydania w nieograniczonej ilości egzemplarzy, z którego jednak czysty zysk należy do autora; 3. Termin ostateczny składania rękopisów 1 (14 maja) 1918 r. pod adresem „Domu Polskiego“ w Moskwie; 4. Rękopisy powinny być oznaczone specjalnym godłem, które wraz z nazwiskiem i adresem autora musi być podane w kopercie zamkniętej; 5. Rękopisy powinny być czytelne, możliwie odbite na maszynie piszącej.

Konkurs rozstrzyga jury z 6 sędziów, którzy decydują większością głosów. Przy równej ilości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Na sędziów ofiarodawca uprosił następujące osoby: 1. prof. Wiktora Perzeńskiego, 2. dra Maryana Morelowskiego, 3. Pawła Ettingera, 4. prof. Stanisława Nowakowskiego, 5. Kazimierza Rączewskiego i 6. Adama Szafkowskiego.

Kazimierz Tetmajer. „Poezje wybrane“. Kraków. Nakładem księgarni J. Czerneckiego.

(s. s.) Utwory, zamknięte w tej pięknie wydanej księdze, wybierał warszawski komitet jubileuszowy i wybrał doskonale. Niema w niej ani jednego większego poematu, ani jednego w dwie tylko strofy ujętego wiersza, któryby nie był wykwintnie wykonanym dziełem sztuki. Bo Kazimierz Tetmajer jest przede wszystkim artystą. W pierwszym okresie swej działalności tworzył pod wpływem bardzo smutnego momentu historycznego, a chociaż pieśni, które mi czarował młodzież pięci oboję, były wyłączną jego bogatą własnością, odbijało się w nich technicznie zębne rozstroju, całej współczesnej mu generacji. W owoim to czasie mógł śmiało i poniekąd słusznie wyobrazić sobie „dzień dzisiejszy“ tak bezwzględnie rozpaczyliwym. „Dawniej się trzeba było żyć, przeżyć, by prze-

stać kochać, podziwiać i wierzyć; dziś — pierwsze nasze myśli są zwątpieniem, nudą, szyderstwem, wstrętem i przeczeniem. Dzieci krytyki, wiedzy i rozważli, cudzych doświadczeń mając pełną głowę, choćby nam dano skrzydła Ikarowe, nie mielibyśmy do lotu odwagi. My nie tracimy nie, bośmy od razu nie nie przynieśli — i tylko nam bywa tak źle, że na zło takie brak wyrazu, a serce pęka w nas i we krwi pływa“. Takie straszne „dziś“ wytworzyła długa niewola, zasiewająca w duszach polskich groźny materializm, obecnie jeszcze tu i owdzie pokrywający trującym chwastem bójną głębię naszego wskrzeszonego istnienia i naszych wielkich przeznaczeń. Gdyby nie kunsztowne pęta nowoczesnego artysty, nie pozwalającego Tetmajerowi wyrwać się nagle z zakłóceń koła goryczami przepejonej chwili, w której duch jego wyrósł i całą jej gorycz pochłonął, dałoby powrócić do wrodzonych mu kierunków, tętniących dźwiękami stali i odgłosami walki w bohaterских powieściach „Skalnego Podhala“, oraz w miłością Ojczyzny owianych wspomnieniach „Księdza Piotra“. Że dziś jest im znówu bliżki, świadczy wiersz, zwrócony do syna. Każę mu on pomnieć: „jakimkolwiek chodzi los twego życia szlakiem, że każdy wraz się tutaj rodzi człowiekiem i Polakiem, i że to dwie są święte rzeczy o sile apostołskiej: piękny i dobry duch człowieka w gorącej pierśi polskiej“. Typografii W. L. Anczyca ujęła „Poezje wybrane“ w ślicznie drukowaną książkę, a młody nakładca, nie bacząc na koszt i nie sprzyjającą wytwornym wydawnictwom okoliczności, nie zawahał się opublikować cennego zbioru, w którym rozlegają się wszystkie dźwięki całej liry Kazimierza Tetmajera.

Repertuar Teatru Miejskiego.

We czwartek o godz. 7 wieczorem „Domek trzech dziewcząt“, trzy akty z życia Schuberta, muzyka Fr. Schuberta. Występ Ireny Bohusa, F. Bedlewicza i Tadeusza Łowczyńskiego. — W piątek o godzinie 7 wieczorem (nowość) „Amerykanka“, komedia w 3 aktach z duńskiego Gustawa Esmana. — W sobotę o godzinie 3 po południu przedstawienie popularne „W gołębniku“, komedia w 3 aktach Ignacego Nikorowicza. — W sobotę o godzinie 7 wieczorem „Tosca“, opera w 3 aktach Pucciniego. Występ J. Korolewicz-Waydowej i Tad. Łowczyńskiego. — W niedzielę o godzinie 3 po południu „Halka“, opera w 4 aktach Stanisława Moniuszki.

ZÓŁTA FALA.

Virginio Gayda z Archangielska przesłał turyńskiemu dziennikowi *Stampa* bardzo interesujące obrazki wędrowców ludów, spowodowanych obecną wojną. Z obrazków tych wyjmujemy najciekawsze.

W porcie Archangielskim widać codziennie rojące się tłumy Azyatów. Na każdym niemal kroku spotyka się różnych przedstawicieli rasy żółtej, słychać gwar różnomyślnych narzeczek azyatyckich, powstają nawet sklepy z towarami codziennego użytku, sprowadzanych z dalekich krańców Azji, których właścicielami są Chińczycy, Japończycy, Koreańczycy i t. d.

Aż dziw bierze, z kąd w krótkim stosunkowo czasie tyle napłynęło zdołało przedstawicieli rasy żółtej, którzy bardzo przedkro tu się zadomowili i robią niekiedy doskonałe interesy. Zwłaszcza kupcy azyatyccy, sprytni, uprzejmi a chytry, umiejący dobrze towar swój wzmóc, wetknąć po prostu w rękę przechodniowi, bogacą się prawie w oczach, robiąc obrzydliwą konkurencję tubylczym kupcom. Jest również i maństwo przemysłowców: jubilerów, bronzowników, rusznikarzy, szliflerzy, szmuklerzy, szklarzy i t. d. oferujących swą pracę po niższej cenie, niż było dotąd. Powstają dalej kawiarnie i herbaciarnie, miejsca rozrywek i teatryki — jednym słowem prawdziwy zalew żółtej rasy, niezmiernie obrotnej, ruchliwej, uprzejmej a przebiegłej, która od razu umiała opanować wszystko. Patrząc na tych małych, zwinnych, ciagle pracowitych Azyatów, nabiera się do nich szacunku i — pewnego rodzaju obawy przed ich inicjatywą, przedsiębiorczością, zdolnością, które biorą wyraźnie górę nad rasą białą.

Rossya nie mając technicznych urządzeń, odpowiadających zadaniom decydującej chwili, posilkuje się setkami tysięcy napływającego z całej Azji robotnika, który w dodatku ma tę zaletę, że jest pilny i stosunkowo tani. Podróżował on dopiero w ostatnich czasach, gdy zobaczył, iż Rossya bez niego dziś już być nie może. Niedawno przybyło 200.000 Persów, a dzisiaj już nowych ich 400.000 pracuje nad dolną Wołgą. I to nie wystarczy — nadeciągają bataliony robotnicze z Chin, z kąd przypływał sił roboczych trwa już lata całe. Setki tysięcy Chińczyków i Koreańczyków zalało już Mandżuryę, którzy jako handlarze, rozplęnęli się po całym obszarze Rossyi, nie omijając nawet Petersburga. Używano ich przy wszystkich wielkich budowach koszar i linii kolejowych, jak niemniej i do wszelkich prac związa-

nych z wojną. Dziesiątki tysięcy Chińczyków nieprzerwanie zwożą pociągi kolei syberyjskiej do kopalni na Uralu, lecz częstokroć postojem dłuższym jest dla nich front bojowy. Wszędzie roi się od nich, w wiekich zakładach przemysłowych, kopalniach, budowlach dróg żelaznych, których setki tysięcy kilometrów powstaje w czasie wojny. W miastach spełnia azyatycki emigrant rolę handlarza, rękodzielnika, tragarza, a w Petersburgu powstała już „żółta dzielnica“ na przedmieściu Nowaja Dierewnia.

Poza krociami tysięcy napływającego żółtego robotnika widzimy wszędzie w Rossyi masy całej inteligencji z Japonii. Są to goście, których cyfra stale rośnie, oficerowie i inżynierzy, lekarze, agenci handlowi we wschodnich futrach i czapkach, w modnych europejskich ubraniach. Pochód rasy żółtej staje się faktem niezaprzeczoną. Rossya, zasłaniając swe zachodnie granice, odsłania wschodnie, otwarła bramy dla nawały, przelatywającej się tak obficie, że sięga ona wszędzie, gdzie chce, nie natrafiając na żadną zapórę.

Główna siła tej żółtej fali: świadoma, mądra polityka Japonii poczyną być coraz groźniejszą również dla innych państw. Wskazuje na to ekspansja ekonomiczna Japonii. Niesłychany rozwój japońskiego przemysłu, japońskiej żeglugi i rozrost japońskiego handlu zagranicą grożą poważnie gospodarce niezawisłości Stanów Zjednoczonych. Dzieje się to już znacznie częściej w dziedzinie przemysłu stalowego, automobilowego, które są przeznaczone przeważnie na eksport. Przyczynia się do tego taniość robotnika japońskiego.

Japonia w ostatnich czasach wyteża wszelkie siły, celem wykupna gruntów w Indiach holenderskich, a prasa szowinistyczna japońska mówi jasno i otwarcie, że Japonia powinna głównie skierować swoją ekspansję do posiadłości Holandii.

Nippon Boyer Kalscha i Tokio Imin Goshi Kaisha zorganizowały nowe połączenia okrętowe między Japonią a Brazylią, którego głównym celem jest przewóz japońskich robotników rolnych do Brazylii, Japonia ma zamiar, według informacji związku zagranicznych Izb handlowych w Anglii, przesłać do Brazylii dla celów gospodarstwa rolnego około 5000 robotników.

Konsularne zaś sprawozdania donoszą, że Osaka Rhosen Kaisha projektuje zorganizowanie nowej linii żeglarskiej przy pomocy okrętów 2—3000 tonn pojemności liczących, między Japonią a Filipinami, holenderskimi Indiami i tak zwanymi spornymi terytoriami, ażeby zyskać nowe terytoria dla coraz bardziej wzrastającego handlu japońskiego i przeszkodzić usunięciu go po zakończeniu wojny ze zdobytych rynków zbytu.

GOSPODARSTWO I HANDEL.

Rozpisanie dostaw wojskowych. Ministerstwo wojny rozpisało dla pokrycia zapotrzebowania c. i k. armii na rok 1917 dostawę rozmaitych (ponad 200 sort) artykułów wojskowych, z terminem wnoszenia ofert do 15 marca b. r. do oddziału 13 Ministerstwa wojny. Wszelkich wyjaśnień udzieli interesowanym lwowska Izba handlowa i przemysłowa w godzinach urzędowych.

W lwowskiej Izbie handlowej i przemysłowej jest do przejrzania nowy wykaz towarów, których wywóz z Holandii jest zakazany.

W Belgradzie leżą na składzie towary, wysłane bezpośrednio przed wybuchem wojny do Serbii, a przez adresatów niepodjęte. Towary te mogą obecnie być zwrócone nadawcom, którzy wykazą prawo własności. Bliższych informacji w tej sprawie udziela lwowska Izba handlowa i przemysłowa w godzinach urzędowych.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Posłuchanie.

Wiedeń, 7 marca. Najj. Pan przyjął wczoraj w Badeniu na posłuchaniu między innymi P. Prezydenta Ministrów hr. Clam Martinica.

Najd. Arcyksiążę Maks w Dreźnie.

Berlin, 7 marca. Najd. Arcyksiążę Maks odjechał wczoraj po południu do Dreżna.

Samobójstwo.

Wiedeń, 7 marca. Szef sekcyi w Ministerstwie sprawiedliwości dr. Alfred Scherber popełnił samobójstwo. Jako powód podają rozstrój nerwowy.

W Rumunii.

Bukareszt, 7 marca. Zarząd wojskowy w Rumunii zarządził przymusową administrację emuńskiego Banku narodowego.

Nowy austro-węgierski poseł w Szwajcaryi.

Beru, 7 marca. (Szwajc. Ag. Tl.). Nowy poseł austro-węgierski, upoważniony Minister br. Musulin, wręczył prezydentowi Związku pismo uwierzytelniające.

Gła w Rossyi.

Petersburg, 7 marca. Rada państwa zatwierdziła projekt ustawy o zwolnieniu pewnych towarów od celi importowych.

Odpowiedzialny redaktor:

ADAM KRECHOWIECKI.

ZAPROSZENIE DO PRZEDPŁATY.

Przedpłata na „Gazetę Lwowską“ wynosi:

W miejscu:

rocznie (od 1 stycznia do końca grudnia) . . . . . 28 K
półrocznie (od 1 lipca do 31 grudnia) . . . . . 14 K
czwarterośnie (od 1 lipca do 30 września) . . . . . 7 K
miesięcznie (od 1 do końca każdego miesiąca) . . . . . 2 40 K

Zamiejscowa:

rocznie . . . . . 36 K — K
półrocznie . . . . . 18 K — K
czwarterośnie . . . . . 9 K — K
miesięcznie . . . . . 3 K — K

„Przewodnik“ prenumerowany osobno, kosztuje:

rocznie . . . . . 8 K
półrocznie . . . . . 4 K
czwarterośnie . . . . . 2 K

Prenumeratorowie roczni lub półroczni (którzy prenumerują od 1 stycznia do końca grudnia lub do końca czerwca) otrzymują „Przewodnik Naukowy i Literacki“, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej“ bezpłatnie, czwarteroční zaś i miesięczni za dołatą, a to:

czwarteroční . . . 1 K 50 h
miesięczni . . . — K 60 h

W celu ustalenia nakładu prosimy o wczesne nadsyłanie prenumeraty, której bardzo nieznaczne podwyższenie, wynikło z konieczności, wskutek wielkiego podwyższenia cen druku i papieru.

OD REDAKCYI.

Utrzymanie felietonu *Gazety Lwowskiej* i jej działu literackiego na odpowiedniej wyżynie, a w tym celu gromadzenie pierwszorzędnych sił pisarskich, będzie jak dotąd tak i w r. 1917 usilnem staraniem redakcyi.

Obok imion znanych i zasłużonych, znajdują Czytelnicy nazwiska młodych a pełnych talentu pisarzy, których redakcyja zawsze chętnie do współdziałania zaprasza.

W r. 1917 zamieszczać będziemy utwory: Teodora Jeske-Chońskiego, dr. Adama Fischera, Stanisława Graybnera, dr. Tadeusza Koneczyńskiego, dr. Stanisława Lama, Stanisława Machniewicza, Zygmunta Sarneckiego, Macieja Wierzbickiego, Henryka Zbierzchowskiego i w. i.

W tece „Przewodnika naukowego i literackiego“ posiadamy pracę najwybitniejszych naszych historyków i krytyków literatury. W styczniowym zeszyście rozpoczynamy między innymi druk pracy Jana Grzegorzewskiego „Na Spizu“ oraz studium literackiego na podstawie źródeł i materiałów rękopiśmiennych p. t. „Zygmunt Kaczkowski i jego czasy“.

Oznaczenie władzy do której wniesiono doniesienie o zaginionych, względnie zarządu który wnosi doniesienie	Imię i nazwisko	Miejsce urodzenia	Obecne miejsce pobytu (adres)	Zawód	Imię i nazwisko	Wiek	Stosunek pokrewieństwa do wnioskującego doniesienie	Zawód	Miejsce urodzenia	Ostatnie miejsce pobytu przed ucieczką	Imię i nazwisko	Wiek	Stosunek pokrewieństwa do wnioskującego doniesienie	Uwagi, które mogłyby ułatwić poszukiwanie		
														Dzień odjazdu wzgl. ucieczki	Domniemany kierunek ucieczki	Inne daty
osób prywatnych, które wnoszą doniesienie o zaginięciu					zaginionej osoby					wspólnie z nią zaginionych członków rodziny (krewnych)						
Centrala opieki nad uchodźcami z G. liwy i Bukowiny, w Wiedniu	Stanisław Łukasiewicz	Terpełówka	Schwartz Kosteltetz 19		Karolina Malek	23				Zarubińce pow. Zbaraż						
dtto	B. Manuel S.		Rom. 205 45 W. 34 th. Str. Nev. York, Ameryka		Izaak Rosenstrauch	50				Zbaraż						
dtto	Andrzej Milneczuk		Font. Henry Amgstan Oterio Kanada	jeniec wojenny 15 p. p. III. komp.	Teodozja Milneczuk					Hnilice wielkie pow. Zbaraż						
dtto	Anna Osadczuk		Rekowce p. Preyawor Bośnia		Marya Panek					Koziary pow. Zbaraż						
dtto	Aleksander Solski		Oddz. rekonwal. II. Komp. II. Zug. Halweng. Steurm.		Józefa Solska					Zbaraż						
dtto	Henryk J. Schultzer		I. 41 Waschington Str. Nev. York		Adam Obuchowski					Zarudzie pow. Zbaraż						
dtto	dtto		dtto		Aniela Obuchowska			żona Konrada		dtto						
dtto	Feibisch Spiegel	Podhajce	Wiedeń 20 Selzerstrasse 3/43		Ascher Glück			kupiec		Zbaraż						
C. k. Starostwo Mähr. Kromau	Stefania Guratna	Pienkowiec	Deutsch Kranitz	robotnica	Marya Guratna	50		malka		Pienkowiec pow. Zbaraż						
Sojusz izraelski Wiedeń II. Untere Donaustrasse 45/98	Wiedeń II. Sojusz izraelski		Wiedeń II. Donaust. 33		Abraham Jenerstein			handel żelaza		Zbaraż						
Prezydium c. k. Namiest. Biała I. 205/pr (917)	Kraków Biuro komisji krajowej opieki inwalidów wojennych		Kraków plac W. W. Świętych Nr. 1 II. p.		Marya Cymbał			wdowa po Pawle Cymbał szer. 17 p. o kr.		Kałabarówka pow. Skałat						
dtto I. 997/pr.	Mieczysław Wisłocki		K. u. k. Pferdefeldbahn 4 Sektion II. Zug. 10 Etappenpost 273		Pelagia Wisłocka z dziećmi			żona		Białokiernica pow. Podhajce						

Ewentualnych wiadomości o zaginionych należy udzielać pisemnie lub ustnie Prezydium c. k. Namiestnictwa w Białej.

DZIENNIK URZĘDOWY.

Rozmaite obwieszczenia.

Ns. 3731/17 (2). Przeciw Iwanowi Polakowi, żołnierzowi c. i k. 100 pułku piechoty, urodzonemu w Gwoźdzu, przynależnemu do Hołoweczka i tam zamieszkałemu, religii gr. kat., żonatemu, zawisła w Sądzie c. i k. Komendy 12 Dywizji piechoty do B. 4255/16 sprawa karna o popełnioną dnia 16 października 1916 zbrodnię dezeracji do nieprzyjaciela z § 183 u. k. w., o którą jest on silnie podejrzany.

Wobec tego zgodnie z wnioskiem c. k. Prokuratury Państwa dozwala się celem zabezpieczenia roszczenia Państwa o wynagrodzenie wszelkiej powyższym czynem zbrodni-

czym wyrządzonej szkody i tytułem zadośćuczynienia za naruszenie prawa — zajęcia i zabezpieczenia położonego w Austrii ruchomego i nieruchomego majątku powyższego obwinionego. — Obrońcą z urzędu obwinionego mianuje się adw. dr. Jana Sas Komarnickiego. (866)

C. k. Sąd krajowy karny.
Lwów, dnia 19 lutego 1917.

Ns. 3719/17 (2). Przeciw Mendlowi Wallachowi, żołnierzowi c. i k. 90 pułku piechoty, z Zamiechowa, religii mojżeszowej, zawisła w Sądzie c. i k. Komendy 11 Dywizji piechoty do E. 916/16 sprawa karna o popełnioną w czasie wojny 1914 we wrze-

śniu zbrodnię dezeracji do nieprzyjaciela § 183 u. k. w.

Wobec tego zgodnie z wnioskiem c. k. Prokuratury Państwa dozwala się celem zabezpieczenia roszczenia Państwa o wynagrodzenie wszelkiej powyższym czynem zbrodnicy wyrządzonej szkody i tytułem zadośćuczynienia za naruszenie prawa — zajęcia i tymczasowego zabezpieczenia położonego w Austrii ruchomego i nieruchomego majątku powyższego obwinionego. — Obrońcą z urzędu obwinionego mianuje się adwokata dr. Alojzego Krausa. (867)

C. k. Sąd krajowy karny.
Lwów, dnia 19 lutego 1917.

C. 3/17. Przeciw Józefowi Stefanowi, którego miejsce pobytu jest nieznane, wniesionym został do c. k. sądu powiatowego w Wojniczu przez Józefa Koczwarę pozew o 766 k-r. Na podstawie pozwu wyznaczono rozprawę na 14 marca 1917 o godzinie 8 rano. Celem strzeżenia praw Józefa Stefana ustanawia się kuratorem Szymona Liszkę z Grabna.

Tenże kurator zastępować będzie Józefa Stefana w rzeczonyj sprawie na jego koszt i niebezpieczeństwo, dopóki on w sądzie się nie zgłosi lub pełnomocnika nie zamianuje.

C. k. Sąd powiatowy.
Wojnicz, dnia 23 lutego 1917. (895)

Rozpisanie rozprawy ofertowej celem wymiany miedzianych kotłów przy piecach łaźniowych.

Zarządzone rozporządzeniem c. k. Ministerstwa obrony krajowej z 6 grudnia 1916 Dz. p. p. Nr. 405 roboty przy wymianie miedzianych kotłów w piecach łaźniowych będą oddane w drodze publicznej rozprawy ofertowej.

Przedmiot rozprawy ofertowej stanowi rozebranie kotłów miedzianych przy piecach łaźniowych w okrągłej liczbie 100.000 do 120.000 sztuk łącznie z odstąpieniem tychże oraz dostarczenie i wstawienie w ich miejsce spajanych lub lutowanych zastępczych kotłów żelaznych wraz ze wszystkimi robotami ubocznymi i naprawkami.

Zastrzega się częściowe rozdanie robót.

Nadaż może być zgłoszona także na poszczególne okręgi.

Roboty muszą się rozpocząć natychmiast po przyznaniu.

Terminy ukończenia robót, do których się oferent zobowiązuje, mają być uwidocznione w wykazie cen.

Ustalenie cen nastąpi wedle cen jednostkowych.

Złożenia wadium nie wymaga się Przedsiębiorcy, których oferty zostaną przyjęte, mają jednak złożyć dla zabezpieczenia kaucyjną w wysokości 5% od sta. od wynagrodzenia za oddane im roboty i dostawy.

Potrzebne do wnoszenia nadaży załączniki i formularze można otrzymać w c. k. Ministerstwie robót publicznych w Wiedniu IX., Porzellangasse 33 a (Liechtensteinstrasse 46 a) III. piętro, drzwi Nr. 276 w dniu powszednie od godziny 10 do 1.

Na wniesione we właściwym czasie podanie będą załączniki oferentom na ich koszt przesłane pocztą.

Nadaże ostemplowane po myśli obowiązujących przepisów należyściowych i podpisane w sposób firmie właściwy winne być wniesione najpóźniej do dnia 13 marca 1917 do godziny 12 w południe w opieczętowanych kopertach oznaczonych napisem: „Oferta na wymianę miedzianych kotłów przy piecach łaźniowych“, do protokołu podawczego wspomnianego Ministerstwa w Wiedniu IX., przy Liechtensteinstrasse Nr. 46 lub jako przesyłka polecona nadana przez oferenta na jego koszt na dwa dni przed upływem wyżej określonego terminu.

Do ofert należy dołączyć podpisane warunki ofertowe oraz wykaz cen po dokładnym wypełnieniu wszystkich punktów.

Do zgłaszania ofert wolno użyć tylko urzędowych formularzy i załączników.

Otwarcie ofert odbędzie się we środę 14 marca b. r. o godzinie 10 przed południem w Ministerstwie robót publicznych w Wiedniu IX., Porzellangasse 33 a, III. piętro, Nr. drzwi 231 przy dopuszczeniu oferentów.

Przyznanie robót nastąpi przez Ministerstwo robót publicznych najdalej 27 marca 1917.

Z c. k. Namiestnictwa.

Biała, dnia 3 marca 1917.

L. 5306/XVII./2123.

(892)

Obwieszczenie

c. k. galicyjskiego Namiestnictwa z 3 marca 1917 L. 5306/XVII./2123 w sprawie wprowadzania zwierząt i produktów zwierzęcych z Bośni i Hercegowiny.

Ze względu na obecny stan chorób stwardniających w Bośni i Hercegowinie, c. k. Namiestnictwo, uchylając swe obwieszczenie z 3 lutego 1917 L. 3001/XVII./1193 zarządza na podstawie reskryptu c. k. Ministerstwa rolnictwa z 23 lutego 1917, L. 7304 względem wprowadzania zwierząt z Bośni i Hercegowiny, co następuje a mianowicie z powodu panującego pomoru świń zakazuje się wprowadzania świń z powiatów: Gračanica, Krupa i Mostar obszar wiejski.

Pod względem wprowadzania bitych świń w stanie nieopieczętowanym obowiązują nadal dotychczasowe przepisy.

Przekroczenia niniejszego obwieszczenia karane będą według ustawy z 6 sierpnia 1909 Dz. p. p. Nr. 177, przy zastosowaniu przepisów §§ 71, 72 i 73 teże ustawy oraz odnośnego rozporządzenia wykonawczego.

To podaje się do powszechnej wiadomości.

C. k. Namiestnictwo.

Licytacje.

E. IV. 245/16 (4). Edykt licytacyjny. Na żądanie Łomkińskiego „Sujuzu“ w Nowym Sączu odbędzie się dnia 12 kwietnia 1917 o godzinie 11 przed południem w sądzie niż j wymienionym, w biurze Nr. 65 licytacja realności obj. lwh. 27 i 154 ks. gruntowej gminy Krasne potockie wraz z przynależnościami, składającą się z budynków gospodarczych Nieruchomości te wystawione na licytację są ocenione a) realność lwh. 27 gm. Krasne potockie na 3485 kor. 96 hal., b) realność lwh. 154 gm. Krasne potockie na 9146 kor. 88 hal. Najniższa cena wynosi ad a) 2324 kor., ad b) 6098 kor., poniżej tej ceny sprzedaż nie przyjdzie do skutku. Warunki licytacyjne i odnoszące się do tych nieruchomości dokumenta (wyciąg tabularny, wyciąg katastralny, protokoły ocenienia itd.), może każdy mający chęć kupienia przejrzeć podczas godzin urzędowych w sądzie niż j wymienionym, w biurze Nr. 117.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział IV.

Nowy Sącz, 18 lutego 1917. (887)

Wyroki prasowe.

Nr. 50 (869) Das f. f. Kreis- als Bezugsrecht Orient. derzeit in Mezolombardo (Süd-Tirol), hat mit dem Erkenntnis vom 14 Februar 1917, Nr. 29/17, die Weiterverbreitung der Anstaltsarbeiten aus der Druckerei Scotoni & Bitti in Trient, Text von G. Mazzini, beginnend mit „Itali no sia il pensiero“ und endend mit „a lavorare per l' umanita“ nach § 58 e St.-G. verboten.

Einstellung der Verbreitung von Druckschriften.

Die Verbreitung der Nummer 2 der periodischen Druckschrift: „L' Ukraine“, Druckort Lausanne, wurde auf Grund der Verordnung des Gesamtministeriums vom 25 Juli 1914, R.-G.-Bl. Nr. 158, gemäß § 7, lit. a, des Gesetzes vom 5 Mai 1869, R.-G.-Bl. Nr. 66, eingestellt.

Von der f. f. Polizeidirektion in Wien, am 4 Februar 1917.

Die Verbreitung des Heftes 1 der periodischen Druckschrift: „Neue Wege“, Druck und Verlag R. G. Binden in Basel, wurde auf Grund der Verordnung des Gesamtministeriums vom 25 Juli 1914, R.-G.-Bl. Nr. 158, gemäß § 7, lit. a, des Gesetzes vom 5 Mai 1869, R.-G.-Bl. Nr. 66, eingestellt.

Von der f. f. Polizeidirektion in Wien, am 7 Februar 1917.

Die Verbreitung der Nummern 3 und 4 der periodischen Druckschrift: „Societatis Wochensblatt für die Schweiz“, Druck und Verlag: S. von Ostheim, Zürich, wurde auf Grund der Verordnung des Gesamtministeriums vom 25 Juli 1914, R.-G.-Bl. Nr. 158, gemäß § 7, lit. a, des Gesetzes vom 5 Mai 1869, R.-G.-Bl. Nr. 66, eingestellt.

Von der f. f. Polizeidirektion in Wien, am 9 Februar 1917.

Die Verbreitung der Nummer 1 der periodischen Druckschrift: „Bohémie“, Druckort: Graf, Verlag: Imprimerie israelite, wurde auf Grund der Verordnung des Gesamtministeriums vom 25 Juli 1914, R.-G.-Bl. Nr. 158, gemäß § 7, lit. a, des Gesetzes vom 5 Mai 1869, R.-G.-Bl. Nr. 66, eingestellt.

Von der f. f. Polizeidirektion in Wien, am 15 Februar 1917.

Die Verbreitung der nichtperiodischen Druckschrift: „Austria a Polska podczas wojny“, Druckort Warschau 1916, wurde auf Grund der Verordnung des Gesamtministeriums vom

25 Juli 1914, R.-G.-Bl. Nr. 158, gemäß § 7, lit. a, des Gesetzes vom 5 Mai 1869, R.-G.-Bl. Nr. 66, eingestellt.

Von der f. f. Polizeidirektion in Wien, am 15 Februar 1917.

Die Verbreitung der Nummer 2 der periodischen Druckschrift: „Frauenbestrebungen“, Druck und Verlag Zürcher u. Zürcher in Zürich, wurde auf Grund der Verordnung des Gesamtministeriums vom 25 Juli 1914, R.-G.-Bl. Nr. 158, gemäß § 7, lit. a, des Gesetzes vom 5 Mai 1869, R.-G.-Bl. Nr. 66, eingestellt.

Von der f. f. Polizeidirektion in Wien, am 15 Februar 1917.

Spadki.

A. 968/15 (14). Edykt z wezwaniem dziedzica, którego pobyt jest niewiadomym. — C. k. Sąd powiatowy w Limanowej ogłasza, że dnia 20 sierpnia 1915 w Starejwszi zmarła Katarzyna Młynarczykowa pozostawiająca rozporządzenie ostatniej woli. Ponieważ Sądowi miejsce pobytu Antoniego Młynarczyka i Józefa Wojcieszaka nie jest znanem, przeto wzywa się ich aby w przeciągu jednego roku, licząc od dnia niżej podanego, zgłosili się w tutejszym sądzie i wnieśli oświadczenie co do dziedziczenia, w przeciwnym bowiem razie spadek zostanie przeprowadzony ze zgłaszającymi się dziedzicami i z kuratorami Janem Młynarczykiem i Józefem Wojcieszakiem ustanowionych dla nieobecnych.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział I.

Limanowa, 9 grudnia 1916. (874 2—3)

A. 732/16 (11). Edykt wzywający dziedziców, których pobyt nie jest wiadomy. Jan Kwaśniak rolnik z Słonic królewskich, zmarł dnia 1 kwietnia 1916 w Pyszkowcach na wojnie. Ostatnie rozporządzenie, nie znalaziono. Dziedzicami ustawowymi są: Zofia Kwaśniak, której miejsca pobytu sąd nie zna, wzywa się ją, aby w przeciągu jednego roku, licząc od dnia dzisiejszego, zgłosiła się w tym sądzie. Po upływie tego czasokresu, odbędzie się rozprawa spadkowa, przy udziale dziedziców, którzy się zgłosili i ustanowionego dla nieobecnej kuratora Józefa poręby rolnika z Słonic królewskich. (873 2—3)

C. k. Sąd powiatowy, Oddz. I.

Limanowa, dnia 14 listopada 1916.

Amortyzacje.

T. 85/16 (2) Na wniosek Maryi Sembratowicz wdraża się postępowanie edykcyjne co do ksiągczek wkładowych Towarzystwa wzajemnego kredytu Baskid w Sanoku a to Nr. 2271 na kwotę 4553 kor. 27 hal. opiewającej wystawionej na imię Maryi Sembratowicz, Nr. 2673 na kwotę 240 kor. 28 hal. opiewającej, wystawionej na imię Wiry Sembratowicz, Nr. 3614 na kwotę 1053 kor. 94 hal. opiewającej wystawionej na imię Juliana Sembratowicza. Posiadacza wzywa się, ażeby te ksiągczki wkładowe w ciągu sześciu miesięcy licząc od dnia pierwszego ogłoszenia edyktu w sądzie okazał, także inni interesowani mają swoje zarzuty do Sądu wnieść, w przeciwnym bowiem razie zostałyby te ksiągczki uznane jako bezskuteczne i pozbawione prawnej mocy.

C. k. Sąd obwodowy, Oddział IV.

Sanok, dnia 7 lutego 1917. (877 2—3)

T. IV. 21/16 (2). Na wniosek Jakóba Spreia w Nowym Sączu wdraża się postępowanie celem amortyzacji przez wnioskodawcę zagubionej ksiągczki wkładowej Kasy udziałowej w Nowym Sączu, stow. zar. z ogr. poręką Nr. 310 na nazwisko Jakóba Sprei i sumę 384 kor. 11 hal. opiewającą. Posiadacza powyższej ksiągczki wzywa się przeto, aby zgłosił się ze swoimi prawami w ciągu jednego roku w prze innym bowiem razie po upływie powyższego czasokresu za nieistniejącą uznana zostanie. (886 1—3)

C. k. Sąd obwodowy, Oddział IV.

Nowy Sącz, dnia 19 stycznia 1917.

T. 46/16 (3). Na wniosek Zakładu kredytowego w Turce, wdraża się celem amortyzacji następującego rzekomo przez wnioskodawcę zagubionego weksla wystawionego w Turce dnia 10 sierpnia 1914 bez wypełnionej daty płatności podpisanego przez Majera Ertla w Libuchorze jako akceptanta a Mojżesza Ertla jako wystawcy a opiewającego na kwotę 1800 kor. Posiadacza powyższego weksla wzywa się przeto, aby się zgłosił ze swoimi prawami w ciągu 45 dni od dnia ogłoszenia tego edyktu w przeciwnym bowiem razie po upływie powyższego czasokresu za nieistniejącą uznane zostaną, zaś zobowiązany wskazuje się uiszczać wyplatę na poczet tego weksla od dnia doręczenia im tego edyktu.

C. k. Sąd obwodowy, Oddział V.

Sambor, dnia 12 stycznia 1917. (849)

Kuratele.

P. X. 38/17 (14). Uchwała c. k. Sądu powiatowego cywilnego w Krakowie z dnia 13 lutego 1917 l. cz. L. X. 10/16 (12) pozbawiono całkowicie i zła nowolności Lipman-Bornstein kupca zamieszkałego w Krakowie ul. Kr. kowska 30 a to z powodu choroby umysłowej nieudolności umysłu. Kuratorem — doradcą — ustanowiono Mindę Bornstein.

C. k. Sąd powiatowy cyw., Oddział X.

Kraków, dnia 13 lutego 1917. (888)

P. X. 22/17 (7). Uchwała c. k. Sądu powiatowego cywilnego w Krakowie z dnia 30 stycznia 1917, L. X. 42/16 (5) pozbawiono całkowicie własnowolności Adama Czabaniana lat 16 liczącego, zamieszkałego poprzednio w Krakowie przy ul. Zwierzynieckiej 7 a to z powodu nieudolności umysłu kuratorem ustanowiono Wp. Jana Czabaniana c. k. Radcę Dworu ul. Zwierzyniecka 7.

C. k. Sąd powiatowy cyw., Oddział X.

Kraków, dnia 30 stycznia 1917. (889)

P. 51/17 (3). Uchwała tutejszego Sądu z 17 stycznia 1917 l. L. 2/17 (6) pozbawiono całkowicie własnowolności Sarę Grün zamieszkałą poprzednio w Lisku, obecnie w Zakładzie dla umysłowo chorych w Kulparkowie a to z powodu choroby umysłowej Kuratorką ustanowiono Małkę Grün z Liska.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział I.

Lisko, dnia 17 stycznia 1917. (894)

Firmy.

Firm. 116/16 Rg. C. 30. Przypomnienie z urzędu, że tus. uchwała z 23 listopada 1916 Lcz. Firm. 108/16 Rg. C. 30 stała się prawomocną zatem wpis skuteczny w rej. firmowym Rg. C. 30 „Młyn walcowy“ w Zręcinie, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wykreślenie należy. Jasło, 16 grudnia 1916. Gromadki mp. Wskutek powyższego przypomnienia zarządzonej w myśl ts. uchwały z dnia 16 września 1916 Firm. 80/16 w ts. rejestrze handlowym wpis firmy „Młyn walcowy w Zręcinie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“ jako nieistniejąca się wykreśli. Data wpisu 15 stycznia 1917.

C. k. Sąd obwodowy, S. IV.

Jasło, dnia 30 grudnia 1916. (893)

Firm. 10/17 Stow. II. 198. Zmiany i dodatki do wpisanych już firm stowarzyszeń. Należy wpisać w rejestrze stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. Siedziba stowarzyszenia: Krempana. Brzmienie firmy: Spółka oszczędności i pożyczek, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką. 1. Członkowie wystąpili: ks. Stefan Gajda, Hryś Huczwar, Stefan Dyczko, Iwan Procko, Mikołaj Irycki. 3. Członkowie dyrekcji wybrani: Jan Raszetar z Krempany przewodniczący, Iwan Kobelak z Krempany zastępca przewodniczącego, Aleksy Fedak z Krempany, Marya Haszczy z Krempany, Iwan Smarzykiewicz z Kotani członkowie zarządu. Data wpisu: 12 lutego 1917.

C. k. Sąd obwodowy jako handlowy, Oddz. IV. Jasło, dnia 3 lutego 1917. (846)

Firm. 56 Stow. II. 1514. Zmiany i dodatki do wpisanych już firm stowarzyszeń. Należy wpisać w rejestrze stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. Siedziba stowarzyszenia: Jodłówka Tuchowska. Brzmienie firmy: „Spółka oszczędności i pożyczek w Jodłówce Tuchowskiej, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką“. 1. Członkowie dyrekcji wystąpili: Jan Mikos i Jan Swoszowski. 2. Członkowie dyrekcji wybrani: Antoni Wańtuch i Wojciech Wańtuch. Data wpisu: 9 września 1916.

C. k. Sąd obwodowy j. handl. Oddz. IV.

Tarnów, dnia 11 września 1916. (857)

Doniesienia prywatne.

1) Dom plełtrowy czynszowy z ogrodem około 900 m² w śródmieściu we Freudenthau, Szlask austr., składający się z 5 mieszkań, a to z dwóch o 4-ch pokojach trzech o 2 pokojach — z przedpokojem, kuchnią, klosetem ang., wodociągiem, światłem elektr. i t. d.

2) 3 wille z ogrodem około 1200 m² składające się z 4 pokoi, łazienek, kuchni i pomieszczenia suter. o 2 pokojach i kuchnią ze światłem elektr., wodociąg i t. d.

3) Dom wlejski w Spachendorf, koło Freudenthau, z ogrodem owocowym i warzywnym, o 4 pokojach, 2 kuchniach, ze strychem i piwnicą — natychmiast do sprzedania.

Blizszych informacji udzieli dr. Spirermann, adwokat we Freudenthau, Szlask austr. (855 2—2)